

रेल्वे सुरक्षा दलाच्या महासंचालकपदी सोनाली मिश्रा

पहिल्यांदाच झाली महिला अधिकाऱ्याची नियुक्ती

नवी दिल्ली : रेल्वे सुरक्षा दलाच्या महासंचालकपदी पहिल्यांदाच महिला अधिकाऱ्याची नियुक्ती झाली आहे. वरिष्ठ आयपीएस अधिकारी सोनाली मिश्रा यांची रेल्वे सुरक्षा दलाच्या महासंचालकपदी नियुक्ती समितीने या निर्णयाच्या प्रस्तावाला मंजुरी दिली आहे. सोनाली मिश्रा ३१ ऑक्टोबर २०२६ पर्यंत म्हणजेच सेवानिवृत्त होईपर्यंत रेल्वे सुरक्षा दलाच्या महासंचालकपदी कार्यरत राहणार आहेत.

रेल्वेची संपत्ती आणि रेल्वे प्रवाशांचे संरक्षण यासाठी रेल्वे सुरक्षा दल कार्यरत आहे. या दलाचे नेतृत्व वरिष्ठ आयपीएस अधिकारी सोनाली मिश्रा करणार आहेत. केंद्र सरकारने १९५७ मध्ये एक अधिसूचना जारी करून रेल्वे सुरक्षा दलाची स्थापना केली. या दलाला १९६६ मध्ये रेल्वेच्या आणि प्रवाशांच्या संपत्तीची नासधूस तसेच चोरी करणाऱ्यांना अटक करण्याचे तसेच त्यांची चौकशी करण्याचे आणि त्यांच्या विरोधात कोर्टात खटले चालवण्याचे अधिकार मिळाले. पुढे २० सप्टेंबर १९८५ रोजी रेल्वे सुरक्षा दलाला केंद्रीय सशस्त्र दलाचे स्वरूप देण्यात आले. सोनाली मिश्रा या १९९३ च्या मध्य प्रदेश कंडरच्या आयपीएस अधिकारी आहेत. त्यांची २०२१ मध्ये पंजाबमध्ये भारत - पाकिस्तान सीमेवर नियुक्त केलेल्या महिला जवानांच्या कमांडर या पदावर नियुक्ती झाली. याआधी सोनाली मिश्रा यांनी काश्मीरमध्ये पोलीस महानिरीक्षक म्हणून काम केले होते. त्यांनी काही काळ सीमा सुरक्षा दलाच्या गुप्तचर यंत्रणेचेही नेतृत्व केले होते. तसेच सीमा सुरक्षा दलाच्या अतिरिक्त महासंचालकपदाचीही जबाबदारी हाताळली आहे. विशिष्ट सेवेसाठी राष्ट्रपतींनी सोनाली मिश्रा यांना पोलीस पदकाने गौरविले आहे. तसेच सोनाली मिश्रा यांना सागरी क्षेत्रातील पोलीस सेवेसाठीही पदक देऊन गौरविण्यात आले आहे. अनेक महत्त्वाची पदे समर्थपणे हाताळलेल्या सोनाली मिश्रांचा वेगवेगळी पदे देऊन वेळोवेळी गौरव करण्यात आला आहे.

बिहारच्या मतदारयादीत बांगलादेश, म्यानमार, नेपाळच्या नागरिकांची नावे

पाटणा : बिहारच्या विधानसभेचा कार्यकाळ लवकरच पूर्ण होणार आहे. या पार्श्वभूमीवर निवडणुकीची पूर्वतयारी म्हणून निवडणूक आयोगाने बिहारमध्ये मतदारयादीची सखोल तपासणी सुरू केली आहे. या तपासणीत धक्कादायक माहिती हाती आली आहे. बिहारच्या मतदारयादीत बांगलादेश, म्यानमार, नेपाळच्या नागरिकांची नावे आढळली आहेत. ही नावे यादीतून वगळण्याची प्रक्रिया सुरू करण्यात आली आहे. यादीतील या गंभीर चुकांसाठी निवडणूक आयोगाने ३५ बीएलओ आणि २६ सुपरवायझर यांचे वेतन स्थगित केले आहे. या अधिकाऱ्यांच्या विभागीय चौकशीचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

निवडणूक अधिकारी बिहारमध्ये घरोघरी जाऊन मतदारांची पडताळणी करत आहेत. ही तपासणी सुरू असतानाच बनावट कागदपत्रांच्या मदतीने अनेक विदेशी नागरिकांनी यादीत नावाचा समावेश करून घेतल्याचे आढळले आहे. ही माहिती मिळताच निवडणूक आयोगाने मतदारयादीत घुसखोरी करणाऱ्या बांगलादेश, म्यानमार, नेपाळच्या नागरिकांची नावे यादीतून वगळण्याची प्रक्रिया सुरू केली आहे. निवडणूक आयोगाची धडक कारवाई सुरू झाल्यापासून विरोधी पक्षांमध्ये अस्वस्थता दिसत आहे. काँग्रेसचे नेते निवडणूक आयोगाची कारवाई थांबवण्यासाठी कायदेशीर मार्गांचा अवलंब करण्याचा प्रयत्न करत आहेत. पण न्यायालयीन पातळीवर त्यांना पुरते अपयश आल्याचे दिसत आहे. निवडणूक आयोग ३० सप्टेंबर २०२५ रोजी बिहारच्या मतदारांची सुधारित यादी प्रसिद्ध करणार आहे. ही यादी प्रसिद्ध करण्याआधी बोगस मतदारांची नावे वगळण्याचे काम सुरू आहे.

बिहार विधानसभेचा कार्यकाळ २२ नोव्हेंबर २०२५ रोजी संपणार आहे. याआधी निवडणूक घेऊन निकाल जाहीर

करण्याची प्रक्रिया पूर्ण करणे अपेक्षित आहे. यामुळे बिहारमध्ये मतदार यादीच्या छाननीचे काम प्राधान्याने सुरू करण्यात आले आहे. बिहारमध्ये विधानसभेच्या २४३ जागांसाठी निवडणूक होणार आहे. पण या निवडणुकीचा कार्यक्रम जाहीर होण्याआधीच मतदार यादी छाननीच्या प्रक्रियेमुळे विरोधकांमध्ये अस्वस्थता पसरल्याचे दिसत आहे. आसाम, पटुच्चरी, तामिळनाडू आणि पश्चिम बंगाल येथे २०२६ मध्ये विधानसभेची निवडणूक होणार आहे. यामुळे बिहार पाठापोट या राज्यांमध्येही मतदार यादीच्या छाननीचे काम सुरू केले जाणार आहे.

विरोधकांनी ९ जुलै रोजी बिहारमध्ये निवडणूक आयोगाच्या कामाला विरोध म्हणून बंद पुकारला होता. हे आंदोलन झाले तरी निवडणूक आयोगाचे काम थांबलेले दिसत नाही. आयोगाच्या कामामुळे सत्ताधारीवैजयी विरोधकांमध्ये चिंतेचे वातावरण दिसत आहे.

भाजपाचा माजी आमदार असलेल्या अभिनेत्याचा मृत्यू तीन दिवसांपूर्वी साजरा केलेला वाढदिवस

हैदराबाद : भाजपाचे माजी आमदार आणि ज्येष्ठ दाक्षिणात्य अभिनेते कोटा श्रीनिवास राव यांचे निधन झाले. ते ८३ वर्षांचे होते. मागील काही दिवसांपासून ते आजारी होते. त्यांनी तीन दिवसांपूर्वीच वाढदिवस साजरा केला होता. रविवार १३ जुलै २०२५ रोजी हैदराबादमधील फिल्मनगर येथील घरी कोटा श्रीनिवास राव यांनी अखेरचा श्वास घेतला.

कोटा श्रीनिवास राव यांचा जन्म १० जुलै १९४२ रोजी आंध्र प्रदेशातील कृष्णा जिल्ह्यातील कांकीपाडू येथे झाला. त्यांनी १९७८ मध्ये 'प्रणम खरेधू' या चित्रपटातून मनोरंजनसृष्टीत पदार्पण केले. आपल्या चार दशकांपेक्षा मोठ्या कारकिर्दीत त्यांनी ७५० पेक्षा जास्त चित्रपटांत काम केले. त्यांनी साकारलेल्या खलनायकाच्या भूमिका जास्त गाजल्या. तेलुगू चित्रपटसृष्टीत त्यांनी स्वतःची स्वतंत्र ओळख निर्माण केली. निवडक चित्रपटांतून त्यांनी सकारात्मक आणि विनोदी भूमिकाही साकारल्या.

चित्रपटसृष्टीत यश मिळवणाऱ्या कोटा श्रीनिवास राव यांनी १९९० च्या दशकात भाजपात प्रवेश केला. ते १९९९ मध्ये विजयवाडा पूर्व विधानसभा मतदारसंघातून आंध्र प्रदेश विधानसभेवर निवडून आले. सिनेविश्वात रेष्याआधी काही काळ बॅकेत नोकरी केलेल्या कोटा श्रीनिवास राव यांनी पुढे अभिनय क्षेत्रात प्रभावी कामगिरी केली. भारतीय चित्रपटसृष्टीतील योगदानासाठी कोटा श्रीनिवास राव यांना २०१५ मध्ये पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. कोटा श्रीनिवास राव यांना आधी डॉक्टर व्हायचे होते, परंतु अभिनयाच्या त्यांच्या आवडीमुळे हे स्वप्न पूर्ण होऊ शकले नाही.

आर. चंद्र यांचा 'कबजा' हा कोटा श्रीनिवास राव यांचा शेवटचा चित्रपट होता. या चित्रपटात उषेंद्र राव, शिवा राजकुमार, किचा सुदीप, श्रिया सरन आणि मुली शर्मा सारखे कलाकार होते.

सोयगावात एकाच रात्री तीन दुकाने फोडून चोरटे सी.सी.टी.व्ही सह गायब

तथा वृत्तसेवा
सोयगाव, दि. १३ जुलै
सोयगाव शहरात मध्यरात्री दुचाकी वाहनाने रेकी करून अज्ञात चोरट्यांनी एकाच रात्री शहरात तीन ठिकाणी घरफोड्या करत दुकानांची कुलूप कोयंडा तोडून तिन्ही ठिकाणावरून ७७ हजार रु रोकड व तीन हजार रु चे सी.सी.टी.व्ही.कॅमेरे असा एकूण ८० हजार रु मुद्देमाल अज्ञात चोरट्यांनी लंपास केल्याची घटना शुक्रवारी (दि. ११) रात्री बारा ते एक वाजेच्या सुमारास सोयगावात घडली आहे. या प्रकरणी सोयगाव पोलीस ठाण्यात शुक्रवारी रात्री नऊ वाजता अज्ञात चोरट्यांविरुद्ध गुन्हाची नोंद घेण्यात आली. दरम्यान चोरट्यांनी चोरी केलेल्या ठिकाण चे सी.सी.टी.व्ही.कॅमेरे च चोरी केल्याने

चोरीचा पुरावा नष्ट केला आहे. तातडीने सोयगाव पोलीस स्टेशनचे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक पंकज बारवाल यांच्या सह उपनिरीक्षक गजानन आरेकर, राजू बरडे, सादिक

तडवी, रवींद्र तायडे, आदींचे पथक शुक्रवारी रात्री सात वाजता शेंदूर्णी, फर्दापूर, येथील रस्त्यावरील सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे तपासणी साठी रवाना झाले होते. दरम्यान शहरातील

चोरट्यांनी शिताफीने केली चोरी

सोयगाव शहरात अज्ञात दुचाकी रात्री एक वाजता रेकी करतांना दुसऱ्या अन्य सी.सी.टी.व्ही.मध्ये कैद झाली आहे. यावरून चोरट्यांनी शहराचा फेरफटका मारून ही चोरी केली आहे. दरम्यान चोरीच्या घटनास्थळवरून सी.सी.टी. व्ही फुटेज ही चोरी केले. यावरून चोरटे अड्डल असल्याचा अंदाज पोलीसांनी केला आहे. याप्रकरणी सोयगाव शहरात शुक्रवारपासून रात्रीची गस्त वाढविली आहे. सोयगाव पोलीस स्टेशनचे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक पंकज बारवाल यांच्या मार्गदर्शनाखाली उपनिरीक्षक गजानन आरेकर, राजू बरडे, रविंद्र तायडे, सादिक तडवी, गजानन दांडगे आदींचे पथक तपास करत आहे असे सांगितले.

सोयगाव-शेंदूर्णी बाय पास रस्त्यावरील तुकाराम तायडे यांच्या सोयगाव येथील शेंदूर्णी जाणारे रोडवरील आदिनाथ ट्रेडिंग कंपनीच्या दुकानांमधील लॉकर मधील ६० हजार रुपये व सीसीटीव्ही कॅमेरा डिव्हीआर व तसेच युवराज आगे यांची शेंदूर्णी रोडवरील हॉटेल साम्राज्य येथून लॉकर मधील वीस हजार रुपये व सीसीटीव्ही कॅमेरा डिव्हीआर

व शेंदूर्णी बायपास रोड वर असणारे अशोक कॉम्प्लेक्स येथील दुकानाचे डॉवर मधून ७ हजार रुपये अज्ञात चोरट्याने दुकानाचा कोंडा कातरल्या साह्याने कापून दुकानात हॉटेलमध्ये आत प्रवेश करून चोरून नेले. तुकाराम तायडे यांनी दिलेल्या फिर्यादी वरून सोयगाव पोलीस ठाण्यात अज्ञात विरुद्ध गुन्हाची नोंद घेण्यात आली आहे.

विठोबा®

रुटफिक्स
नॅचरल टूथपेस्ट

मजबूत दात आणि निरोगी हिरड्यांसाठी

विठोबा रुटफिक्स
नॅचरल टूथपेस्ट वापरा

दूर ठेवा: 🦷 दातांचे दुखणे
🦷 शासांची दुर्गंधी
🦷 हिरड्यांचा त्रास
🦷 सेन्सिटिव्हिटी

जड से जुडो

VITHOBA®
Rootfix Natural Toothpaste

अधिक माहितीकरीता स्कॅन करा

For Enquiries call: 9260100600
website: www.vithoba.co.in

available at
a 📦
vithobahealthcare

माजी सरपंचाची निर्घृण हत्या करणारे आरोपी जेरबंद

अवघ्या २४ तासाच्या आत आरोपींच्या आवळल्या मुसक्या, पूर्ववैमनस्यातून केली हत्या

तथा वृत्तसेवा
कन्नड :- दि. १३ जुलै - तालुक्यातील सिरजगाव येथील माजी सरपंचाची दि. १२ रोजी निर्घृणपणे हत्या झाली होती, त्या घटनेने तालुक्यात खळबळ उडाली होती

सिरजगाव येथील माजी सरपंच राजाराम उर्फ राजू भावसिंग चुंगडे वय-४७ वर्षे हे त्यांचे शेतातील घरासमोरील खडीवर मोबाईल बघत बसले असतांना अचानक तीन ईसमानी पाठीमागून येऊन धारदार कोयत्याने डोक्यात, हातावर ०७ ते ०८ वार करून जागीच ठार करून मारेकरी

मोटर सायकलवरून फरार झाले. मयताचा मुलगा सुरज राजाराम चुंगडे रा. सिरसगाव यांचे फिर्यादी वरून कन्नड ग्रामिण पोलीस स्टेशनमध्ये खुनाचा गुन्हा दाखल झाला होता.

पोलिस अधिक्षक विनयकुमार राठोड, अपर पोलीस अधिक्षक अन्नपूर्णा सिंह, उपविभागीय पोलीस अधिकारी विजयकुमार ठाकूरवाड, यांनी घटनास्थळी भेट देत तपासाची चक्रे फिरवत स्थानिक गुन्हे शाखा पोलीस निरीक्षक विजयसिंह

राजपुत, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक डॉ. रामचंद्र पवार यांनी आरोपींच्या शोधात पथके रवाना केली, याबाबत गावातील पार्श्वभूमी व अलीकडील काही दिवसांपूर्वी गावात घडलेल्या गुन्ह्यांच्या घटनेबाबत सखोल चौकशी केली असता मिळालेल्या गोपनीय माहितीच्या आधारे आनंद अमर राजपूत वय-२५ वर्षे रा. सिरसगाव ता. कन्नड यास ताब्यात घेऊन गुन्हाबाबत चौकशी केली असता त्याने गुन्हा कबुल करून माजी सरपंच राजाराम उर्फ राजू भाऊसिंग चुंगडे

यास त्याचे साथीदार १) समीर समद कुरेशी वय-२० वर्षे रा. सिरसगाव ता. कन्नड, २) इरफान शकील शहा वय-२० वर्षे दोघे रा. सिरगाव ता. कन्नड यांचेसह मिळून कोयत्याने डोक्यात वार करून जिवंत ठार मारल्याची कबुली दिली. समीर समद कुरेशी इरफान शकील शहा, यांना श्रीरामपूर जिल्हा अहिल्यानगर येथून ताब्यात घेण्यात आले,

राजाराम उर्फ राजू भाऊसिंग चुंगडे यांनी आरोपी अमर राजपुत यास एक ते दिड वर्षांपूर्वी मारहाण केली होती त्याचा राग मनात ठेवल्याने, तर समीर कुरेशी,

याचेवर दाखल अॅटॉसीटीच्या गुन्हात मदत न केल्याने, तर इरफान शहा याने सदर मयत हे नेहमी कन्नस्तानच्या जागेच्या वादावरून आमच्या समाजाला मदत करत नाहीत. या पूर्ववैमनस्यातून खून केला असल्याची माहिती पोलिस सूत्रांनी दिली आहे.

अधिक तपास पोलीस अधिक्षक विनयकुमार राठोड, अपर पोलीस अधिक्षक अन्नपूर्णा सिंह, उपविभागीय पोलीस अधिकारी विजयकुमार ठाकूरवाड यांच्या मार्गदर्शनाखाली सहाय्यक पोलीस निरीक्षक डॉ. रामचंद्र पवार हे करत आहे.

रोखठोक

दिनेश गुणे

महाराष्ट्राच्या विधिमंडळाचे अर्धसंकल्पीय अधिवेशन आणि उपराजधानी नागपुरात होणारे हिवाळी अधिवेशन यांना काही वेगळे राजकीय रंगदेखील असतात, असा इतिहास आहे. या अधिवेशनकाळात राज्याच्या राकारणात अनेक ऐतिहासिक घडामोडी घडल्या आहेत. पावसाळी अधिवेशनात तसे झाल्याचे फारसे दिसत नाही. त्यामुळे, पावसाळी अधिवेशनाचे हे प्रशासकीयपद्धत्या महत्त्वाचे ठरते. या अधिवेशन काळात राज्याच्या प्रशासकीय वाटचालीस दिशा देण्याचे काम होते, असा सर्वसाधारण इतिहास आहे. त्याचे कारणही आहे. राजकीय हेवेदेवे, राजकारणातील कात्रजच्या घाटाच्या खेळी, कुरघोड्या आणि धोबीपछाड वगैरे सारे काही पावसाळी अधिवेशनाच्या काळात टाळून राज्याच्या हिताच्या प्रश्नावर सामंजस्याने सरकारसोबत सहभागाची व समन्वयाची भूमिका घेण्याची मानसिकता विरोधकांमध्ये या काळात रुजलेली असते, त्यामुळे विरोधपक्षाी विरोध किंवा राजकारणाचा आखाडा करण्याकरिता सभागृहांचा वापर होऊ नये ही समंजस बाब या अधिवेशनात सहसा सातत्याने दिसत नाही आहे. याबाबत कोणाचेही दुमत असणार नाहीच, उलट, असेच चित्र प्रत्येक अधिवेशनाच्या काळातही दिसावे याबाबत सार्वत्रिक सहमतीच दिसेल. राजधानी मुंबईच्या विधान भवनत सध्या सुरू असलेल्या पावसाळी अधिवेशनातदेखील हेच चित्र अधोरेखित झालेले पाहावयास मिळते. सामंजस्य आणि समंजस सहभागाचा जो चांगला पायंडा या अधिवेशनात महाराष्ट्रास पाहावयास मिळाला, त्याचे निर्विवाद श्रेय सत्ताधारी महायुतीच्या कामकाज व्यवस्थापनास द्यावे लागेलच, पण विरोधकदेखील या श्रेयाचे मानकीर्ण आहेत यात शंका नाही. म्हणून, राज्यातील जनतेस अपेक्षित असलेल्या राज्याच्या व जनहिताच्या महत्त्वाच्या बाबींवर दिसणारी सहमती हे या अधिवेशनाचे वेगळेवूण आहे असे म्हणावे लागेल. त्यासाठी सत्ताधारी आणि विरोधकांचेही अभिर्नंदन करावयास हवे.

विधिमंडळाच्या प्रत्येक अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येस मुख्यमंत्र्यांसमवेत होणाऱ्या चहापानाच्या औपचारिक कार्यक्रमस विरोधकांनाही निमंत्रण असते, तसे या अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येसही होते. ३० जूनपासून सुरू होणाऱ्या अधिवेशनाच्या आदल्या दिवशी महाराष्ट्रात त्रिभाषा सत्रानुसार हिंदी भाषा सक्तीची करण्याच्या एक शासकीय निर्णयाच्या विरोधात विरोधकांनी रण माजविले होते. विशेषतः उद्धव ठाकरे यांच्या नेतृत्वाखालीत श्यालधारी शिवसेनेचा रट आणि राज ठाकरे यांच्या महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्या आक्रमक आंदोलनाच्या पवित्र्यामुळे राज्यात काहीसे सामाजिक तणावाचे वातावरण पसरण्याची चिन्हेदेखील दिसू लागली होती. याच निमित्ताने, दोघे ठाकरे बंधू १९ वर्षांनंतर प्रथमच एकत्र येणार असल्याने, चिंतावणी क्षेत्रातील वृत्तामाध्यमत कामालाच उत्साह संभारला होता. राज्याच्या राजकारणातील एक ऐतिहासिक घटना घडणार असून उभ्या महाराष्ट्राचे राजकीय भविष्यच या संभाष्य ऐक्याने बदलून जाणार आहे, असे चित्र उभे करण्यात नृत्तावाहिऱ्यांची अक्षरशः पुढाओढ लागल्याने, अधिवेशनाची हवादेखील विरळ होऊन केवळ ठाकरे बंधूंच्या संभाष्य

प्रासंगिक

प्रवीण दीक्षित

दि १० जुलै २०२५ रोजी महाराष्ट्र विधानसभेने बहुमताने व दि. ११ जुलै २०२५ रोजी विधान परिषदेने बहुमताने महाराष्ट्र विशेष जनसुरक्षा विधेयकास मान्यता दिल्याने राज्यपालांच्या मंजुरीनंतर त्याचे कायद्यात रूपांतर होण्याचा मार्ग खुला झाला आहे. सदर विधेयकाची आवश्यकता स्पष्ट करताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले की, देशातील काही राज्ये नक्षलग्रस्त किंवा माओवादी यांच्या कडव्या डाव्या विचारसरणीचे बळी ठरले होते. सुरवातीला बंदुका हातात घेऊन भारतीय संविधानाने उभी केलेली व्यवस्था आम्हाला मान्य नाही व आम्हाला साम्यवादी व्यवस्था उभी करायची आहे या विचारातून या संघटना तयार झाल्या होत्या. भारत सरकारने नक्षलवाद ३१ मार्च २०२६ पूर्वी संपवायाचा निश्चय करून कठोर कारवाई केल्यानेतर माओवाद्यांनी वेगळे तंत्र वापरताना सुरुवात केली होती. जेव्हा सक्रिय नक्षलवादी मिळत नाहीत तेव्हा, निष्क्रिय नक्षलवादी तयार करताचे यातून मोठ्या प्रमाणात जनघटन्या तयार करायच्या. त्यांची नावे वाचल्यावर या लोकशाही वाचविण्यासाठी आहेत असे वाटते, पण त्यांची कारवाया पाहिल्यानंतर ते लोकशाही मानत नाहीत आणि त्या संघटना भारताचे संविधानही मानत नाहीत हे अधोरेखित होते. हे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी स्पष्ट केले. भारतीय संविधान व्यवस्था उलटवून लेलिन, मार्क्स, माओ यांनी चीनमध्ये उभी केलेली व्यवस्था भारतात उभी करायची हा या संघटनांचा विचार आहे.

यापूर्वी अशाप्रकारचा कायदा छत्तीसगड, तेलंगणा, आंध्रप्रदेश, ओडिशा, झारखंड व राज्यांनी केला आहे. असा कायदा केला पाहिजे असे केंद्र सरकारने समज्च्या राज्यांना सांगितले आहे. महाराष्ट्रात मात्र अशा प्रकरणांमध्ये यूएपीए लागूण्यात आला होता. पण जोपर्यंत सक्रिय दहशतीची कारवाई होत नाही तोपर्यंत यूएपीए लावता येणार नाही असा सर्वोच्च न्यायालयाने निकाल दिला. त्यामुळे केंद्र सरकारने सर्व राज्यांना चार राज्यांप्रमाणे कायदा तयार करण्यास सांगितले. यूएपीए सरकारने लोकसभेमध्ये दिलेल्या माहितीप्रमाणे महाराष्ट्रात पुढील संघटना या घटनाविरोधी कारवायांमध्ये सक्रिय असल्याचे आढळते. त्या अशा : दंडकारण्य आदिवासी किसान मजदूर संघटना, क्रांतिकारी आदिवासी महिला संघटना, रेव्होप्यूनशरी डेमोक्रेटिक फ्रंट, विरोधी सांस्कृतिक चळवळ, इंडियन असोसिएशन ऑफ पीपल्स लॉपर, कमिटी अगेन्स्ट व्हॉलंटस अन्वन्स्ट विमेन्स ऑपर कबीर कला मंच.

या विधेयकाचा कोणताही दुरुपयोग होणार नाही याची ग्वाही देत मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले की, ’’हा कायदा महाराष्ट्राच्या सुरक्षिततेसाठी, देशाच्या सुरक्षेसाठी व भारतीय संविधानाच्या विरोधात जे युद्ध पुकारू इच्छितात त्यांच्या विरोधात तयार केलेला आहे.’’

जनसुरक्षा कायद्याप्रमाणे कोणत्याही कडव्या विचारांच्या संघटनां चार सार्वजनिक सुव्यवस्थेस किंवा राष्ट्रीय सुरक्षेला धोका ठरत असेल तर त्यांना ताब्यात घेण्याची तरतूद आहे. एखाद्या संघटनेला बेकायदेशीर संघटना जाहीर करत येणार आहे. तसेच या संघटनेचे कार्यालय, परिसर, इतर संपत्ती

मनोमिलनाकडे राज्याचे लक्ष लागले आहे, असे भासविण्याचा जोरदार प्रयत्न स्पष्ट झाला होता. याच वेळी, सत्ताधारी महायुतीने कमातीचा समंजसपणा दाखविला आणि विरोधकांनी वादग्रस्त ठरविलेला तिसऱ्या भाषेची सक्ती करणारा निर्णयच रद्द केला. अधिवेशन सुरूळीत पार पडावे व भाषेच्या मुद्यावरून राज्यात सामाजिक दुफळी निर्माण होऊन अशांतात पसरू नये, यासाठी तसे करणे आवश्यकच होते. पण विरोधकांनी, विशेषतः उद्धव ठाकरे गट आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना यांनी सरकारचा हा निर्णय म्हणजे आपला विजय आहे, असे चित्र रंगवून विजयी मेळाव्याचे आयोजन करत ऐक्याच्या चर्चेवर सकारात्मक शिक्कामोर्तब करण्यासाठी मेळाव्याचा यशस्वी वापर केला. हिंदी सक्तीच्या निर्णयाशी त्या मेळाव्याचे काहीच देणेघेणे राहणार नाही याची तजवीजही झाली होती. साहजिकच, हिंदी सक्तीच्या राज्य सरकारने जारी केलेल्या व नंतर मागे घेतलेल्या निर्णयाच्या ढालीआडून ऐक्याच्या कथित ऐतिहासिक हालचालीना वेग देण्याच्या बातम्यांनीच माध्यमांचेही रकाने रंगले आणि हिंदी सक्तीच्या वादामुळे अधिवेशनावर दाटलेले संभाष्य सावट आपोआप विरून गेले. एका अर्थाने, ज्या निर्णयाच्या माधारीबद्दल विजय मेळावे घेण्याचा निर्णय उबाठा व मनसुने घेतला होता, तो अप्रत्यक्षपणे सरकारचाच विजय ठरला आणि अधिवेशनावरील संभाष्य वादापासून मुक्त झाल्याचा सुरकारा सरकारने सोडला. गेल्या दोन आठवड्यांतील अधिवेशनकाळातील कामकाज पाहिले, तर तेव्हा सरकारने सोडलेला तो सुस्कारा साहजिक होता असेच म्हणावे लागेल. ऐक्याच्या चर्चेलाही आता कालांतराने विराम मिळाला आहे. त्यामुळे, अर्धसंकल्पीय किंवा हिवाळी अधिवेशनाच्या काळात घडणाऱ्या राजकीय घडामोडींपासून यंदाचे पावसाळी अधिवेशन मात्र अगोदरच मुक्त झाले होते. उबाठा गट आणि मनसे वगळता या वादाची फारशी दखल न घेतलेल्या अन्य विरोधकांनाही या समंजसपणाचे श्रेय द्यावे लागेल. सर्वोच्चस्थ विजयी मेळावा असे वर्णन करून मराठीप्रेमींना निमंत्रित करण्याचा राज व उद्धव ठाकरे यांनी या मेळाव्यावर आलीच छाप राहील याचा पुरेपूर प्रयत्न केला होता. मेळाव्याच्या अखेरीस अन्य राजकीय पक्षांच्या नेत्यांना मंचावर निमंत्रित करण्यापुरता सहभाग सोडला, तर या मेळाव्यात ठाकरे बंधूंच्या ऐक्याच्या चर्चेचे कॉफीटीकरण करण्याचाच मुख्य हेतू असल्याचे लपून राहिलेच नव्हते. अशाच वातावरणात चहापान कार्यक्रमार बहिष्कार घालण्याचे विरोधकांनी जाहीर केले. तेव्हा अधिवेशन वादळी ठरणार अशी पठडीबाज भाकितेही वर्तविली गेली. मुख्यमंत्र्यांनी अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येस चहापानाचा कार्यक्रम आयोजित करून त्यास विरोधकांना निमंत्रित करणे ही एक सकारात्मक प्रथा आहे. यामुळे अधिवेशनातील कामकाज खेळीमेळीच्या व सहकाऱ्यांच्या वातावरणात पार पडावे हा या प्रयोगाचा हेतू असला, तरी या चहापान बैठकीवर विरोधकांनी बहिष्कार घालणे ही प्रथादेखील गेल्या काही वर्षांपासून रूढ झाली आहे. त्यामुळे, या अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येस या प्रथेचे पालन करून चहापानावर विरोधकांचा बहिष्कार सत्ताधार्यांस किंवा जनतेसही अनपेक्षित

विशेष जनसुरक्षा विधेयक-२० २५

जप्त करता येईल. बेकायदेशीर जाहीर झालेल्या संघटनांची बँकेतील खाती गोठवता येतील. बंदी घातलेल्या संघटनेचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते नव्या नावाने संघटना उभारून हेच कार्य करत असतील तर नवी उभारलेली संघटना ही मूळ बेकायदेशीर संघटना भाग समजून बेकायदेशीर ठरवली जाईल. कोणत्याही संघटना बेकायदेशीर आहेत असे शासनाने घोषित केल्यानंतर नेमण्यात आलेल्या सल्लागार मंडळाकडून त्याची विशेष तपासणी केली जाईल. सदर गुन्ह्याचा तपास उप पोलिस अधीक्षक अधिकारी करेल. सल्लागार मंडळात उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश किंवा सेवानिवृत्त न्यायाधीश अध्यक्ष असतील व त्याशिवाय सेवानिवृत्त जिल्हा न्यायाधीश, उच्च न्यायालयाचे सरकारी वकील हे त्या समितीचे सदस्य असतील. गुन्हा दाखल होण्यापूर्वी पोलिस उप महानिरीक्षक यांची मागणी वगैरे अनिवार्य असेल.

सदर विधेयक विधानसभेत चर्चेस आले असताना विरोधी पक्षांनी त्यास कोणताही आक्षेप घेतला नाही. परंतु विधान परिषदेत सभाण्या करून एका प्नाद्वारे पुढील आक्षेप नोंदवले : बेकायदेशीर कृतीच्या संदिग्ध आणि व्यापक व्याख्या, जटली आणि अटकेचे अनियंत्रित अधिकार, जिल्हा न्यायालयांना पूर्णपणे वगळणे, सल्लागार मंडळाच्या रचनेत स्वतंत्र देखरेखीचे आभाव, योग्य प्रक्रियेशिवाय व्यापक पाळत ठेवणे आणि आर्थिक जटलीचे अधिकार, समितीची अपारदर्शक आणि बहिष्कृत कार्यप्रणाली, समितीकडे आलेल्या निवृत्तीपैकी ९५०० हरकती हे या विधेयक रद्द करावे अशी मागणी करण्याचा होत्या पण त्यांची दखल घेण्यात आली नाही.

वरील हरकती सखोलीतप्या तपासल्यास स्पष्ट आहे की, बेकायदेशीर कृत्ये यांची व्याख्या सुस्पष्ट आहे व ज्या घटनाविरोधी, लोकशाही विरोधी व घटनेने स्थापन केलेली व्यवस्था उलथून टाकण्यासाठी अशी जी कृत्ये असतील त्यांनाच बेकायदेशीर कृती असे म्हटले आहे. सल्लागार मंडळ हे कायद्याने स्थापन केलेले विशेष मंडळ असल्यामुळे जिल्हा न्यायालयांना वगळण्याचा मुद्दा गैरलागू आहे. सल्लागार मंडळात उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश, जिल्हा न्यायाधीश व उच्च न्यायालयातील सरकारी वकील सदस्य असल्यामुळे त्यांच्यावर देखरेख ठेवण्याची आवश्यकता नाही. सदर विधेयकास विरोध करण्यासाठी कोणतेही ठोस मुद्दे नसल्यामुळे विरोधकांचे आक्षेप हे निराशर आहेत. या कायद्याचा लोकशाही मागाने विरोध करण्याविरुद्ध वापर होऊ नये यासाठी लोकशाही मंडळ हे कायद्याने स्थापन केलेले विशेष मंडळ असल्यामुळे जिल्हा न्यायालयांना वगळण्याचा मुद्दा गैरलागू आहे. सल्लागार मंडळात उच्च न्यायालयाचे वरिष्ठ न्यायाधीश सदस्य आहेत व त्यांना त्यांचे प्रमुख करण्यात आले आहे. सल्लागार मंडळाने मान्य केल्यानंतरच एखादी संस्था गैरकायदेशीर म्हणून जाहीर होते व त्यांच्या बेकायदेशीर कारवायांवर कारवाई करणे शक्य होते. त्यामुळे या कायद्याचा गैरवापर होईल अशी हाकाटी पिठणाऱ्यांना योग्य प्रत्युत्तर देण्यात आले आहे. अशा प्रकारचा कायदा उललब्ध नसण्यामुळे मुंबई,

नव्हताच. राज्यातील कायदा सुव्यवस्था स्थिती, भ्रष्टाचार, शेतकऱ्यांची अवस्था या मुद्द्यांवर बोट ठेवत विरोधकांनी बहिष्काराचा निर्णय जाहीर केला, तेव्हा खरे तर विरोधकांचे मुख्य लक्ष ठाकरे बंधूंच्या विजयी मेळाव्यावरच खिळलेले होते. अधिवेशनात विरोधक सत्ताधाऱ्यांना कोणत्या मुद्द्यांवर घेरणार याचे काही नेहमीचे आडाखेही एव्हाना मांडून झाले होते, त्यात हिंदी भाषासक्तीचा मुद्दाही साहजिकच होता. पण अधिवेशनाच्या आदल्याच दिवशी सरकारने संबंधित शासन निर्णय रद्द करून या निर्णयाबाबत नवीने विचार करण्याकरिता डॉ. नरेंद्र जाधव यांच्या अध्यक्षतेखाली नवी समिती नेमून विरोधाची हवा काढून टाकली होती. दुसरीकडे, उबाठा-मनसे ऐक्याची जोरदार हवा वाहू लागलेली असताना, कॉंग्रेसच्या गोटात मात्र, ठाकरे गटासोबत महाविकास आघाडीत राहावे किंवा नाही याबाबतची चलिबचल सुरू होती. बहुधा अधिवेशनाच्या आदल्याच दिवशी, क्रिगिस हायकमांडने दिल्लीत बोलाविलेल्या तातडीच्या बैठकीत राज्यातील काही क्रिगिस नेत्यांना बोलावणे धाडले गेले आणि महाविकास आघाडी आगामी निवडणुकांत दिसणार किंवा नाही या चर्चेला उधाण आले.

या घडामोडी वरवर वेगवेगळ्या दिसत असल्या, तरी त्यामध्ये एक सुस्पष्टता जाणवते. अधिवेशन सुरूळीत पार पडावे यासाठी सत्ताधाऱ्यांकडून काही नेमकी पावले उचलली जात असतात. संसदीय भाषेत त्याला प्लोअर मॅनेजमेंट किंवा मंच व्यवस्थापन म्हटले जाते. सभागृहातील कामकाजात विरोधकांना खूबीने सहभागी करून घेण्याची व अधिवेशनाच्या कामकाजाची दिशा भरकटू नये याची काळजी घेण्याचे तंत्र ममून फ्लोअर मॅनेजमेंटकडे पाहिले जाते. अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येस घडलेल्या या घडामोडी पाहता, सत्ताधाऱ्यांच्या प्लोअर मॅनेजमेंट कौशल्याशी जुळणारे काही अदृश्य घांढोरे सहज उघड होऊ शकतात. एकीकडे राज-उद्धव यांच्या ऐक्याच्या चर्चंना वेग आलेला असतानाच, सत्ताधाऱ्यांच्या विरोधातील महाविकास आघाडीचे ऐक्य मात्र खिळखिळे होण्याचे संकेत देणाऱ्या या घडामोडी म्हणजे केवळ योगायोग मानावा किंवा कसे, हे नंतरच्या दोन आठवड्यांतील कामकाजातील विरोधकांच्या सहभागानू दिसू लागले होते. हिंदी भाषासक्तीच्या निर्णयाचे खापर तत्कालीन उद्धव ठाकरे

रविवारची पत्रे

दहशतवाद मानवतेचा शत्रू

अलिकडेच दहशतवाद, अमेरिकेची कथित मध्यस्थी यावर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी अगदी निःसंदिग्ध भूमिका मांडली. या बाबींशी ज्या देशांचा संबंध आहे त्यांना ते समजून घ्यावे लागेल. भारतातीलही पक्ष-विपक्ष यांनाही ते समजून पुढे जावे लागेल आणि त्यांच्या हरकती आणि आक्षेपांमुळे उगाच आपला शक्तिपात होणार नाही, याची खबरदारी घेण्यासाठी हे महत्त्वाचे आणि अत्यंत आवश्यकही आहे. भारत आणि पाकिस्तानच्या विषयावर आम्हाला कोणत्याही तिसऱ्या देशाची मध्यस्थी नको असल्याचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांना स्पष्ट सांगितले होते. त्याचवेळी दहशतवादाबाबत दुहेरी निकष नकोत, असे त्यांनी जी-७ शिखर परिषदेत सांगितले. आणखी एक गोष्ट भारताच्या संदर्भात अशी घडली की, खलिस्तानवादी गटांकडून भारताच्या विरोधातील कारवायांसाठी कॅनडाचा वापर केला जात असल्याची कबुली खुद्द कॅनडाने दिली. त्यांच्या सुरक्षा विषयक संश्लेषने हे मान्य केले असून त्यांनी हे मान्य करण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. त्याहून पुढची आणि ठळक बाब अशी की, जे खलिस्तानवादी कॅनडात सक्रिय होते त्यांना केवळ गट मानले जात होते. तथापि आताच्या अहवालात या गटांचा दैवत दहशतवादी असाच उल्लेख करण्यात आल्यामुळे भारताचा हा एक मोठा राजनैतिक विजयही आहे.

झालेल्या घडामोडी वेगवेगळ्या भासत असल्या तरी त्याच्या मुळाशी एकच कारण आहे व ते म्हणजे दहशतवाद. पाकिस्तानने त्याला जिहाद, मुजाहिद्दीन, स्वातंत्र्यलढा असले लाख मुलामे दिले असले तरी अंतःस्थ हेतू भारताला जखम करणे हाच राहिला आहे. ज्यांच्या कोणाच्या मनात पाकिस्तानच्या दुष्कृत्यांबद्दल अगदी संपूर्ण कॉर्नर होता तेही पहालाम दहशतवादी हल्ल्यातून रस्त्या झाले आहेत. कोणी भारताच्या बाजूने पुढात उतरले नाही अथवा उतरावे, अशी अपेक्षाही नव्हती. मात्र ज्यांना एरव्ही पाकिस्तानातल्या कृत्यांकडे सोपीस्कर दुर्लक्ष करण्याची सवय जडली होती, त्यांचीही अडचण निर्माण झाली आहे. भारताने आपल्या पद्धतीने पुढे जे काय करायचे ते केले आणि अनपेक्षित तडाखा बसल्यामुळे पाकिस्तानने युद्धबंदीचा प्रस्ताव मांडला. तो भारत आणि पाकिस्तानातील अधिकाऱी स्तरावर झाला आणि त्यानुसार स्थगितीचा निर्णय झाला होता. यात अमेरिकेच्या अध्यक्षांची अनपेक्षित दखल झाली. युद्धबंदी अधिकृतपणे नकार देण्याच्या अगोदर त्यांनी ही माहिती समाजमाध्यमांतून दिली आणि नंतर जागरूक फिरून किस्मत इझाभर वेळा त्याचा गगनाच केला गेला. वास्तविक दहशतवाद हा मानवतेचाच शत्रू आहे हे जगाला ओरडून सांगण्याची वेळ वारंवार का याची हीच एक मोठी शोकांतिका आहे.

प्रा. मधुकर चुटे/९४२०५६६४०४

●●●

‘उहापोह’

सकाळी सकाळीच काय कोण जाणे हा शब्द समोर आला. साधकबाधक चर्चेसंबंधात हा शब्द येत असणार. आणि याचा संबंध ’चहापोह’ या शब्दाशी असेवा काय असे वाटून गेले. आपली मराठी भाषा, गंमतीशीरच असावी. बघाना ’उहापोह’ शब्दाचा ओघ कसा आपल्या आवडीच्या ’चहापोह’कडे वळला. गरमगरम काढापोहे, तरीपोहे, बटाटोपोहे , बघा खरीच भूक लागली आहे ना! तसे हे खरेच म्हणायचे. आपल्या परिचयाचा विषय, विवाह, दोन कुटुंबांत विवाहाआधी होणारी चर्चा डोळ्यासमोर आणा, कितीतरी विविध अंगांनी विचार होत असतो. उहापोहच म्हणूया आणि मग शेवटच्या बैठकीत चहापोहे होऊनच याची सांता होत असते आणि खऱ्या अर्थाने दोन्ही कुटुंबे एकत्र येत असतात.

विचारांची साखळी आज शब्दाभोवतीच फिरते आहे. आपल्या मराठी भाषेत इतर अनेक भाषांतील शब्द आपसूकच आले असल्याचे आढळते. मला आठवते अनेक वर्षांपूर्वी क्रिकेटची कॉमेंट्री रेडिओ, ट्रांझिस्टरवर आजी ऐकत असू व ती इंग्रजीमध्येच असायची. असेच एकदा आम्ही मित्रमंडळी कॉमेंट्री ऐकत बसलो होतो, एवढ्याच एका मित्राचा मुलगा जवळ आला व विचारात झाला, हे सगळे वर्णन इंग्रजीत करतात. मात्र एकच मराठी शब्द ’अउट’ का वापरतात? आम्ही सगळेच हास्यात बुडालो. गंमत तर आहेच पण असे अनेक शब्द असतील व त्याचा मागण्या निश्चितच मनोरंजक ठरेल. माझा पुराणा दुर्गेश, दुर्दैवाने आज तो आपल्यात नाही, आजच्या माता व लहान मुलगा/मुलगी यांच्यातील वंशद

काढण्यासाठी या कायद्याची महाराष्ट्रात गरज असून बंदी घालण्यात आलेल्या संघटनेच्या विरोधातच या कायद्याची अंमलबजावणी होईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी निःसंदिग्धपणे स्पष्ट केले आहे. विधानसभेतील चर्चेस उत्तर देताना चर्चेतील प्रत्येक सहभागी सदस्याच्या सर्व शंकांचे निसर्ग हा मुख्यमंत्र्यांच्या व्यवस्थापन कौशल्याचाच एक आदर्श नमुना ठरवा. कॉंग्रेसप्रणीत संयुक्त पुरोगामी आघाडीची सत्ता केंद्रात असताना तत्कालीन गुगुमेंत्री सुशीलकुमार शिंदे यांनीच शहरी नक्षलवाद्यांच्या कारवायांची माहिती लोकसभेत दिली होती. अशा कारवायांशी संबंधित असलेल्या सर्वाधिक संघटना महाराष्ट्रात असल्याने या कायद्याची गरज असल्याबद्दल विधिमंडळातील सर्व सदस्यांची सहमती घडविल्यात सरकार यशस्वी ठरले आहे. विधेयकाच्या मसुदास सहमती देणाऱ्या, सभागृहात विधेयक मंजूर करण्याच्या विरोधकांपैकी काही जण आता सभागृहबाहारे विरोधाचा सूर लावत असले, तरी ती त्यांची राजकीय अपरिहार्यता असावी हे स्पष्ट आहे. क्रिगिसने या विधेयकास सभागृहात पाठिंबा दिल्यानंतर पक्षाचे दिल्लीतील श्रेष्ठी नाराज झाल्याची चर्चा आहे. त्यामुळे आता ही नाराजी दूर करण्यासाठी क्रिगिसने विरोधाचा सूर लावला असला, तरी विधिमंडळात या विधेयकास पाठिंबा देऊन राज्याच्या हिताच्या भूमिकेबाबत समंजसपणा दाखविला, याची नोंद निश्चितच घ्यावी लागेल. राज्यघटनेने सर्वसत्तव्य बहाल केले असले, तरी कोणतेही स्वातंत्र्य अमर्याद नसते या घटनाकार भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या मताचा पुनरुच्चार मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सभागृहात विरोधी बाकांवरील एका सदस्याच्या आक्षेपास उत्तर देताना केला. अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यावर गदा येणार असा कांगावा करत या विधेयकाच्या विरोधात सूर उमटत असले, तरी स्वातंत्र्याच्या अमर्याद अधिकारांची मर्यादाही मुख्यमंत्र्यांनी या चर्चेतून अधोरेखित केली आहे. त्यामुळेच, विशेष जनसुरक्षा कायदा हा महाराष्ट्राच्या जनसुरक्षेच्या उपाययोजनातील ऐतिहासिक टप्पा ठरला आहेच, पण या अधिवेशनात सहमतीने तो संमत झाल्याने अधिवेशनातील सर्वपक्षीय समंजसपणाही अधोरेखित झाला आहे.

याच अधिवेशनात आणखी एक अभिमानास्पद नोंद झाली आहे. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पराक्रमी व गौरवशाली इतिहासाचा वास्तव्या आम्हांला आंगाखांद्यावर मिरविण्यास १२ किल्ल्यांचा जागतिक ऐतिहासिक वास्सा वास्तूंच्या मानांकित यादीत समावेश झाल्याने, महाराष्ट्राच्या इतिहासाची पाने आता जागतिक स्तरावर उघडली जाणार आहेत. सकारात्मक घडामोडींचे पत्र म्हणून या अधिवेशनाची आगळी नोंद भविष्याला घ्यावीच लागेल. राज्यात भक्तिभावाने साजऱ्या होणाऱ्या गणेशोत्सवास राज्य महोत्सव म्हणून गौरवान्वित करण्याचा निर्णयदेखील मराठी मनःसुखावणारा आहे. आणि विशेष म्हणजे, अनधिकृत भोगे बंद करण्याचे धाडसही सत्ताधारी महायुतीने दाखविले आहे. आता ठरावीक वेळी अकरण वाजणारे भोगे शांत होतील आणि राज्यात शांतता नांदेल, अशी आशा करावयास हरकत नाही.

dineshghune@gmail.com

नाचमय रूपात रंगवून सांगत असे, जसे ’अरे अण्व, तो डाॅंग तुला बाईट करेल ना! अरे तवकर कम. तुझी मिल्क ड्रिंकायची देवळ झाली बघ.’ असाच काहीसा प्रकार पण खूप गंमत करायचा.

’शब्द’ सकाळी सकाळी कसा फिरवतोय बघा. पंजाबी भाषेत हा नाम या अर्थाने संबोधतात. प्रगत समयी देवाचे नाव घ्यावे असे सांगतात पण आजी सामान्य, आम्हाला त्यात अर्थ दिसत नाही. ’अर्थाभोवती फिरते दुनिया’ याचा अर्थ आम्हाला बरोबर कळतो पण या मायेच्या चक्रातून, जे आम्हाला जन्ममरणाच्या फेऱ्यात सतत फिरवत असते, बाहेर काढणाऱ्या नामाकडे आम्ही फिरकतच नाही.

या संदर्भात ज्ञानेवर माउलींची ओग समोर आली.
ऐसे माझेनि नामघोषे ।
नाहीचि करिती विश्वाची दुःखे ।
अवधे जगजि महासुखे ।
दुमदुमित भरते ॥
अर्थ : याप्रमाणे अर्जुना! माझ्या नामाचा घोष करीत असताना नामधारक आपलेनाही तर सर्व जगताला भारवातेनाच नाम ऐकवून सर्व जगाचे दुःख नाहीसे करतो व अशा रीतीने संपूर्ण जग ब्रह्मखाने दुमदुमित करून सोडतो. शब्दाची ही सफर ’नाम’ या शब्दावर स्थिरावली. मग कुशी वाटली ही सफर? आता नामाच्या मार्गाने निघायचे ना?

संजय विष्णू वेलणकर/नागपूर

●●●

कर्जबाजारी कुटुंबांच्या संख्येत वाढ चिंताजनक

काही दिवसांपूर्वी तरुण भारतात ’’भारतीय कुटुंबांची बचत घटयेय’’ या शीर्षकाचा लेख वाचला. लेखाला अनेक कंगारे होते. जसं कर्ज घेण्याचं प्रमाण वाढलं तें बुडवण्याचीही प्रमाण वाढलं, गरज नसताना कर्ज घेतलं जाते वगैरे वगैरे. परंतु विचार केला की अशी प्रवृत्ती का वाढीस लागली त्याचा उत्तर म्हणजे आर्थिक असमानता खूप वाढली आहे. एखाद्या जवळ खूप जास्त संपत्ती असते तर कोणपाशा काहीच नसते. विशेषेदिवस ही तरी वाढतच आहे. सरकारी कधीच या असमानतांचा विचार करताना दिसत नाही. एकावर दारिद्र्य रेखेखालील लोक आरामात जगातात. त्यांना सगळ्या सरकारी योजना, जसे घरकूल योजना, आरोग्ययोजना आयुष्मान योजना, पीक विमा योजना, किसान सम्मान योजना या अनेक योजनांचा लाभ घ्यावे पडतो, तर श्रीमंत लोकांना कितीही महागाई वाढली किंवा कितीही वीज दर वाढते, तरी काही फरक पडत नाही. फक्त मरण हे सर्वसामान्य मध्यमवर्गीय लोकांचंय होतं. सगळे सणसार करावेच लागतात, मर्यादित उत्पन्नात सगळे सोग करावे लागतात.

मुलांचे शिक्षण, सर्वसामान्य वर्गवारीतील मुलांना ना फी सलत मिळत ना गुणामध्ये सवलत मिळत, औषधोपचारासाठी कुठलीही सोय नाही. आजकाल महागाई इतकी वाढली की सर्वसामान्य कुटुंबाचं कंबरडं मोडल्याशिवाय राहत नाही. सरकारनेही कर्जबाजारी करण्यात वर टाकली. लोकांना क्रेडिट कार्ड घ्यायला प्रोत्साहित दिले जाते, २ मिनिटांत कर्ज मंजूर असे प्रलोभन दाखवते जाते आणि गरजू व्यक्ती या प्रलोभनात बळी पडते. सामान्य व्यक्तीला मुला-मुलीच्या लमनासाठी खूप खर्च येतो. कर्ज घेऊन लग्न करतात व नंतर कर्ज फेडू शकत नाही अशी बिकट अवस्था होऊन गेली आहे. नोकरी करत असेत तरी मिळणाऱ्या उत्पन्नावर कर द्यावा लागतो. निवृत्त झाल्यानंतरही रक्कम मिळते त्यावर ही भरमसाट कर द्यावा लागतो. आजही देशात १ कोटी लोक असे आहेत की ज्यांनी ३५ वर्षे सरकारी नोकरी, खासगी नोकरी, लहान-मोठा व्यवसाय केला आहे, त्या लोकांना पेंश्यान मुला. ते १५ या सदराखाली येतात. त्यांचे हाल तर बघवत नाही. ते पूर्णपणे मुला-मुलींवर अवलंबून असतात. औषधासाठी सुद्धा त्यांना सरकार सवलत देत नाही. मुला-मुलीकडे जायचे असेत तर रेल्वे सवलत सुद्धा काढून टाकली आहे. त्यामुळे ज्येष्ठ नागरिक व पेंश्यानधारकांचे खूप हाल होताना दिसत आहेत. एकीकडे राज्य सरकार अतोनात खर्च करीत आहे, पण या पेंशनधारकांचा विचार करताना कोणी दिसत नाही. उलट रोज समाज माध्यमावर खोऱ्या बातम्या पसरतात व पेंशनधारकांच्या जखमेवर मीठ चोळत असतात. त्याला सरकार आळा घातत नाही.

सरकारने जर या विषयात लक्ष घातलं तर अनेक कर्जबाजारी कुटुंबे कर्जातून बाहेर निघू शकतात. कर आकारणी करिता अनेक उपाययोजना असलेल्या कर्मचाऱ्यांना करालून सवलत देऊन द्यावी. अशी किती रक्कम त्यांना मिळते? सवलत दिली तर त्यांना मोठा दिलासा मिळू शकतो. लेख खरंच वास्तविकता दर्शवतो. ही वास्तविकता आणि अनेक किंश्रितात, असमानता दूर करायची असेत तर सरकारच वावर उपाययोजना करून सर्वसामान्य वर्गातील लोकांना न्याय देऊ शकेल असे वाटते.

सुनील बोक्षे/७५८८१७७४६२

हे पत्र मुद्रक व प्रकाशक कुलभुषणराम रामकृष्ण तारे यांनी सोलापूर तरुण भारत मीडिया लिमिटेड करिता, सोलापूर तरुण भारत कार्यालय प्लॉट नं ए -३२,छत्रपती संभाजीनगर इंडस्ट्रियल को ऑफ सोसायटी रेल्वे स्टेशन रोड छत्रपती संभाजी नगर ४३१००५ (महाराष्ट्र) येथे छापून दैनिक सोलापूर तरुण भारत कार्यालय,छत्रपती संभाजीनगर येथे प्रकाशित करून छत्रपती संभाजीनगर, जालना,परभणी,नांदेड, हिंगोली ,बीड येथील सोलापूर तरुण भारतच्या विभागीय कार्यालयातून वितरित केले.
प्रबंध संपादक :विवेक घळसासी. मुख्य समुह संपादक : दिलीप यशवंत पेठे. मुख्य संपादक: प्रशांत वसंतराव माने, दूरध्वनी -८८८८८४७२९८
stbaurangabadi@gmail.com. www.dainiktarunbharat.com, epaper.dainiktarunbharat.com या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्या व लेख यामधून व्यक्त झालेल्या मतांशी संपादक/संचालक सहमत असतीलच असे नाही. (पी. आर. बी. कायद्यानुसार जबाबदारी)
RNI Reg.No 46878/87

औंढा नागनाथ येथे सर्व विभाग प्रमुखांची आढावा बैठक

जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांनी घेतला योजनांचा आढावा

तथा वृत्तसेवा

हिंगोली, १३ जुलै

औंढा नागनाथ तालुक्यातील सर्व विभागांच्या कामांचा आढावा घेण्यासाठी आढावा घेण्याच्या उद्देशाने जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांच्या अध्यक्षतेखाली सर्व विभाग प्रमुखांच्या बैठकीचे आयोजन येथील शासकीय विश्राम गृहात शुक्रवारी सकाळी ११ वाजता करण्यात आले होते. यावेळी अनेक विभागांच्या कामांवर नाराजी व्यक्त करीत जिल्हाधिकाऱ्यांनी संबंधित विभाग प्रमुख व कर्मचाऱ्यांना कडक सूचना केल्या.

औंढा नागनाथ येथे जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांच्या

अध्यक्षतेखाली तालुक्यातील सर्व प्रमुख विभागाच्या विभाग प्रमुखांची आढावा बैठक शुक्रवारी दिनांक ११ जुलै रोजी घेण्यात आली. बैठकीत पंचायत समिती, ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग, तालुका कृषी कार्यालय, सहाय्यक निबंधक कार्यालय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नगर पंचायत, वन विभाग, तालुका आरोग्य विभाग यांच्यासह विविध विभागांच्या विभाग प्रमुखांची उपस्थिती होती. यामध्ये पंचायत समितीच्या महात्मा गांधी रोजगार हमी योजने अंतर्गत प्रलंबित घरकुल, सिंचन विहीर, सार्वजनिक विहीर यासह खडीकरण, पांढण रस्ते, अतिक्रमण व इतर कामांबाबतीत आढावा घेण्यात आला. यावेळी

मग्रागोहोच्या अनेक कामत विसंगती आढळून आल्याने जिल्हाधिकाऱ्यांनी संबंधित अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना धारेवर धरत कडक कार्यवाहीच्या सूचना दिल्या, तसेच ग्रामीण पाणी पुरवठा, तालुका कृषी विभाग, म हिला व बाल विकास विभाग यांच्या कामावर नाराजी व्यक्त केली व कर्तव्यात कसूर करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर विभागीय चौकशी करण्याचे आदेश दिले. त्याच प्रमाणे शासनाच्या विविध योजनांचे पूर्ण ताकदीने राबविण्याच्या सूचना त्यांनी केल्या. बैठकीत अपर जिल्हाधिकारी अनिल माचेवाड, उपविभागीय अधिकारी विकास माने, तहसीलदार हरीश गाडे, गटविकास अधिकारी गोप- ल्ढावर कल्हारे, मुख्याधिकारी गणेश गांजरे, साबा उप अभियंता चंद्रकांत कलेटवाड, ग्रामीण पाणी पुरवठा उप अभियंता राजू नरवाडे, पशु आयुक्त अधिकारी डॉक्टर विठ्ठल बुचाले, भूमी अभिलेख पी महालकर, पशुसंवर्धन अधिकारी पारवेकर, तालुका कृषी अधिकारी एस संघेकर, गटशिक्षणाधिकारी रवी कवडे निवडणूक नायब तहसीलदार वैजनाथ भालेराव, महसूल नायबतहसीलदार प्रवीण ऋषी, पुरवठा निरीक्षण अधिकारी हेमा खांडे, तालुका आरोग्य अधिकारी डॉ गजानन चव्हाण, कृषी अधिकारी सुभाष पाचपुते, दीपक रानगोते पंकज शिंदे एस इंगळे यांच्यासह सर्व विभागाचे अधिकारी या आढावा बैठकीस उपस्थित होते.

मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांची चार अंगणवाडींना भेट

तथा वृत्तसेवा

हिंगोली, १३ जुलै

वसमत तालुक्यातील चार अंगणवाड्यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी अंजली रमेश यांनी शुक्रवारी भेट दिली. यावेळी मुख्य कार्यकारी अधिकारी अंजली रमेश यांनी चटईवर बसून अंगणवाडीतील बच्चे कंपनीसोबत मनमोकळा संवाद साधत पोषण आहाराची चवही घेतली.

हिंगोली जिल्ह्यातील अंगणवाड्यांमध्ये बालकांना पोषण आहार सोबतच पूर्व प्राथमिक अभ्यासक्रमही शिकवला जातो. अंगणवाड्या सुसज्ज असल्यामुळे हसत खेळत बालके शिक्षणाचा आनंद घेत आहेत. तत्काळीन उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी गणेश वाघ यांनी अंगणवाड्यांचा एकसमान रंगाचा उपक्रम हाती घेतला होता. त्यानुसार अंगणवाड्यांची एक समान रंगरंगोटी करण्यात आली आहे.

दरम्यान अंगणवाडीच्या योजनांची अंमलबजावणी व बालकांना दिला जाणारा पोषण आहार यासह इतर

कामकाजाची माहिती घेण्यासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी अंजली रमेश यांनी शुक्रवार दि ११ जुलै रोजी वसमत तालुक्यातील आरळ येथील दोन तर बाराशिव व आसेगाव येथील अंगणवाड्यांना भेट दिली. यावेळी उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी विजय बोरारे, प्रकल्प अधिकारी प्रिया लखमोड, पर्यवेक्षिका पद्मवी राठोड, प्राज्ञता रणेर यांची उपस्थिती होती. यावेळी मुख्य कार्यकारी अधिकारी अंजली रमेश यांनी अंगणवाडीच्या इमारतीची पाहणी केली. अंगणवाडीत ठेवण्यात आलेल्या धान्याची साफसफाई, धान्य ठेवण्याची जागा याचीही पाहणी केली. याशिवाय बालकांची उंची, वजन नियमितपणे घेऊन त्यांची ऑनलाईन व ऑफलाईन नोंदी ठेवण्याच्या सूचना दिल्या. बालकांना पोषण आहार देताना व्यवस्थीत काळजी घेण्याच्या सूचना दिल्या. अंगणवाडीसाठी सौर उर्जेचा वापर करण्याच्या सूचना दिल्या. यावेळी बालकांशी मनमोकळ्या गप्पा मारत त्यांच्याशी संवाद साधला.

शांताबाई मुंजाजी दराडे विद्यालयात सेवापूर्ती सोहळा

तथा वृत्तसेवा

हिंगोली, १३ जुलै

भारतीय विद्या मंदिर शिक्षण संस्थेचे श्रीमती शांताबाई मुंजाजी दराडे माध्यमिक विद्यालय येथील उपमुख्याध्यापक जितेंद्र भट्ट, पर्यवेक्षक तुलसीदास चीलमुल, कार्यालयीन अधीक्षक ओम श्री- लेले यांची नियत वयोमानानुसार ३० जून २०२५ रोजी सेवा समाप्त झाली. यानिमित्त त्यांचा सेवापूर्ती सोहळा दि १२ जुलै शनिवारी संपन्न झाला.

तीनही सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांचे सपलीक सत्कार विद्यालयाचे मुख्याध्यापक डॉ. प्रकाश अंभोरे यांच्या हस्ते

करण्यात आले. कार्यक्रमाला संस्थेचे संचालक अँड गयबाराव नाईक, अँड केशवराव शिरसाट, पंडितराव बांगर, कमल बगडिया, बाळासाहेब नाईक तसेच भारतीय विद्यामंदिर प्राथमिक शाळेच्या मुख्याध्यापिका श्रीमती भालेराव व विद्यालयाचे सर्व अध्यापक अध्यापिका. सेवानिवृत्त झालेल्या तिन्ही अध्यापकांचे मित्र मंडळी व कुटुंबीय म ठेठा संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी विद्यालयाचे मुख्याध्यापक डॉ प्रकाश अंभोरे होते कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन संजय कुलकर्णी यांनी केले.

हिंगोली- येथील जिजामाता नगर व इतर नगरांना जोडणारा रेल्वे स्थानकावरील दादरा पाडण्यात येत आहे. हा पुल अतिशय अरुंद असल्यामुळे या पूलावरून वाहतुक करतांना अनेक समस्या निर्माण होत होत्या. आता रेल्वे स्थानकाचे नूतनीकरण होत असून या ठिकाणी प्रशस्त असा दादरा बांधण्यात येणार असल्याचे रेल्वेच्या सुनांनी सांगितले. छाया- विजय गुंडेकर

संक्षिप्त वृत्त

गयाबाई गलंडे यांचे अल्पशा आजाराने निधन

हिंगोली- कनेरगाव नाका येथील गयाबाई भानुदास गलंडे यांचे अल्पशा आजाराने निधन झाले. त्यांच्या पार्थिवावर शनिवारी कनेरगाव येथील स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कार करण्यात आले. यावेळी मोठ्या संख्येने सर्व राजकीय पक्षातील लोकप्रतिनिधी, नेते, पदाधिकारी तसेच नागरिक उपस्थित होते. त्यांच्या पश्चात दोन मुलगे, दोन मुली तसेच नातवंडे असा मोठा परिवार आहे. बालाजी गलंडे यांच्या त्या मातोश्री होत.

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी लॅपटॉप खरेदीसाठी ३१ जुलैपर्यंत प्रस्ताव सादर करावेत

हिंगोली-जिल्हा परिषद हिंगोली यांच्यामार्फत सेस योजना सन २०२५-२६ अंतर्गत २० टक्के मागासवर्गीय कल्याण निर्धमधून ग्रामीण भागातील अनुसूचित जाती, जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्गातील विद्यार्थ्यांना लॅपटॉप खरेदीसाठी अर्थसहाय्य देण्यात येणार आहे. त्यासाठी पात्र विद्यार्थ्यांना अर्ज/प्रस्ताव सादर करण्यासाठी ३१ जुलैपर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली असल्याचे जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी गीता गुडे यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे कळविले आहे. या योजनेअंतर्गत पूर्वीची अंतिम मुदत २५ जून २०२५ ही दिली होती. परंतु अधिक गरजू विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ मिळावा या उद्देशाने प्रस्ताव सादर करण्याची अंतिम मुदत वाढवून ३१ जुलै २०२५ पर्यंत करण्यात आली आहे. अर्जदारांनी संबंधित गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती अथवा जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद हिंगोली यांच्याकडे आपले पूर्ण प्रस्ताव कार्यालयीन वेळेत सादर करावेत, असे आव- हन करण्यात आले आहे. विद्यार्थी ग्रामीण भागातील रहिवासी असावा. तो वैद्यकीय आणि अभियांत्रिकी यासारख्या पदवी अथवा पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असावा. ही योजना डीबीटी तत्वावर राबवण्यात येणार असल्यामुळे लाभार्थ्यांनी प्रथम लॅपटॉप खरेदी करावा व मूळ खरेदी बीलासह प्रस्ताव सादर करावा. त्यानंतर खरेदी किंमती इतके, परंतु कमाल ३० हजार रुपये अनुदान लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर थेट जमा करण्यात येईल. विलंबाने आलेल्या प्रस्तावांचा विचार केला जाणार नाही, याची सर्वांनी नोंद घ्यावी, असे सांगितले आहे.

५७ वाहन चालकांविरुद्ध पोलिसांची कारवाई

हिंगोली- अवैध वाहतुक करणारे तसेच वाहतुकीच्या नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या ५७ वाहन चालकांवर जिल्ह्यात शनिवारी विविध पोलिस ठाण्यांतर्गत कारवाई करण्यात आली. यावेळी वाहन चालकांकडून ६३ हजार २५० रुपयांचा दंड वसूल करण्यात आला. तसेच ४ ठिकाणी अवैधदारू विक्री करणाऱ्या ठिकाणावर छापे टाकून मुद्दामाल जप्त करण्यात आला.

कनेरगाव नाका येथे आगीत ३ दुकाने खाक, लाखोंचे नुकसान

तथा वृत्तसेवा

हिंगोली, १३ जुलै

तालुक्यातील कनेरगाव नाका येथे तीन दुकानांना शनिवारी रात्री साडेआठच्या सुमारास अचानक आग लागून दुकानातील साहित्य जळून खाक झाले आहे. यामध्ये लाखोंचे नुकसान झाल्याचा अंदाज असून वाशिम येथील अग्नीशमन दलाने घटनास्थळी पोह- नेचून आग आटोक्यात आणली. सदरील आग शॉर्ट सर्कीटमुळे लागल्याचा अंदाज व्यक्त केल्या जात आहे.

याबाबत अधिक माहिती अशी की, कनेरगाव नाका येथे अनिल वामखेडे यांचे आचल बुट हाऊस, नितीन पठाडे यांचा फोटो स्टुडीओ, विष्णू मुळे यांचे एक

सलूनचे दुकान आहे. शनिवारी रात्री साडेआठ ते नऊ वाजण्याच्या सुमारास आचल बुट हाऊस या दुकानाला अचानक आग लागली. बघता बघता आगीने रौद्र रूप धारण केल्याने आगीची झळ फोटो स्टुडीओ आणि सलूनच्या दुकानापर्यंत पोहोचली. यात तीनही दुकाने आगोच्या भक्ष्यस्थानी सापडले.

या आगीची माहिती मिळताच गणेश गावंडे, सुरेश गावंडे, सुमीत घुगे, सचिन पठाडे, शुभम नेमाडे, साईराज गोडघासे, हनुमान गावंडे, गणेश महाले, बालाजी गावंडे यांनी घटनास्थळी जाऊन आगीवर पाणी ओतण्यास सुरुवात केली. मिथून घेवारे यांनी त्यांच्या टँकरमध्ये पाणी आणून आग विझवण्याचा प्रयत्न केला. त्यानंतर हिंगोली नगर पालिका व वाशिम नगर पालिका येथील अग्नीशमन दलाला संपर्क साधण्यात आला. अग्नीशमन दल पोहोचण्यापूर्वी दुकानातील साहित्य जळून खाक झाले परंतु पथकाने तत्काळ आगीवर नियंत्रण मिळवल्यामुळे आग पसरली नाही. घटनास्थळी बासंबा पोलिस ठाण्याचे सपोनि विकास आडे, उपनि मदन गव्हाणे यांच्या पथकाने भेट दिली.

औंढा नगर पंचायतीतर्फे ५ स्टार औंढेकर अभिनव उपक्रम, जिल्हाधिकाऱ्यांचेहस्ते वृक्षारोपन

तथा वृत्तसेवा

हिंगोली, १३ जुलै

औंढानागनाथनगरपंचायतच्यावतीने ५ स्टार औंढेकर या अभिनव उपक्रमा अंतर्गत औंढा शहरातील मोकळ्या जागेमध्ये जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले.

हिंगोली जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांचा संकल्पनेतून स्वच्छ सर्वेक्षण, माझी वसुंधरा अभियान, ५ स्टार औंढेकर हा अभिनव उपक्रम नगरपंचायत औंढा मार्फत हाती घेण्यात आला आहे. जल पुनर्भरण, घराभोवती किमान पाच झाडे लावणे, कचऱ्याचेखोतावरच वर्गीकरण, रुफस्टॉप सोलर पॅनल (पीएम सूर्यघर योजना) औंढा नगरपंचायत मार्फत आकारण्यात येणाऱ्या करांचा नियमित व

वेळेवर भरणा या उपक्रमातील हे निकष आहेत. शहरातील मालमत्ता धारकांनी या उपक्रमामध्ये सक्रिय सहभाग नोंदविण्यात यावा. पात्र मालमत्ता धारकांना सन्मानचिन्ह व प्रमाणपत्र देऊन गौरविण्यात येणार आहे. या योजनेमध्ये औंढा शहरातील सर्व नागरिकांनी सहभाग नोंदवावा.

जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांनी आठवे ज्योतिर्लिंग नागनाथ प्रभूचे दर्शन घेऊन म

हापूजा केली. यावेळी जिल्हाधिकारी यांनी नागनाथ मंदिराची माहिती जाणून घेतली. तसेच विकास कामाची पाहणी केली. औंढा नागनाथ शहरा- तील प्रभाग क्रमांक १७ मधील मोकळ्या जागेवरील उद्यानात वृक्षारोपण करण्यात आले. त्यात पिंपळ बदाम गुलमोहर वड वेगवेगळ्या फुलांची झाडे यांचे वृक्षारोपण करण्यात आले. जिल्हाधिकारी राहुल गुप्ता यांच्या हस्ते पिंपळ झाडाचे वृक्षारोपण करण्यात आले. तसेच उपविभागीय अधिकारी विकास माने, तहसीलदार हरीश गाडे, मुख्याधिकारी गणेश गांजरे नगराध्यक्ष सपना कनकुटे नगरसेविका कुंताबाई गोबाडे, विजय महामुने, अनिल नागरे, वैभव पांडे, राधा काळे, मंजुशा जाधव, विष्णू रणखोंबे, सतीश रणखोंबे नागेश बुरकुले, मनोहर रणखोंबे यांच्यासह नगरपंचायतचे कर्मचारी व नागरिक या कार्यक्रमास उपस्थित होते. कार्यक्रमाची प्रस्तावना अनिल नागरे सूत्रसंचालन वैभव पांडे आभार प्रदर्शन विजय महामुने यांनी मानले.

सुखदेवानंद विद्यालय येथे मुलींच्या प्रवेशासाठी बोलावले. त्यावरून तक्रारदार गेले असता माजी प्राचार्य तथा संस्थेचे कार्यकारी मंडळातील सदस्य प्रकाश चक्रधर निरगुडे यांनी तक्रारदार यांना ११ वी प्रवेशासाठी ३ हजार द्यावे लागतील तरच तिचा प्रवेश आमच्या महाविद्यालयात करून अन्यथा तुमच्या मुलीचा आम्ही प्रवेश करणार नाही असे म्हणून लाचेची मागणी केली. याबाबत तक्रारदार यांनी लाचलु- चपत प्रतिबंधक विभागाकडे दि २ जुलै रोजी तक्रार दिली होती. या तक्रारीची लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने पडताळणी केली. यावेळी पंच साक्षीदार सुखदेवानंद विद्यालयाचे माजी प्राचार्य तथा कार्यकारी मंडळाचे सदस्य प्रकाश निरगुडे यांनी पंचासमक्ष ३ हजार रुपये लाचेची

मागणी केली. यावेळी तक्रारदार यांनी निरगुडे यांना रक्कम कमी करण्याची विनंती केली. अखेर २ हजारवर तडजोड करण्यात आली. ही २ हजारची लाच स्विकारण्यास सहमती दर्शवली. वास्तविक शासकीय नियमाप्रमाणे ६६८ रुपये शुल्क भरणे अपेक्षित असतांना २ हजार लाचेची मागणी केली. यावरून लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या पथकाने प्रकाश निरगुडे यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल केला असून सदरील कार्यवाही पोलिस अधीक्षक संदीप पालवे, अप्पर पोलिस अधीक्षक डॉ संजय तुंगार, उपअधीक्षक विकास घनवत यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोनि राजेश मलपिठू, जमादार राजाराम फुफाटे, रवींद्र वरगे, शिवाजी वाघ, विनोद पुंडगे, शेख अकबर यांच्या पथकाने केली आहे.

दारूबंदी करण्याची मागणी

तथा वृत्तसेवा

हिंगोली, १३ जुलै

वसमत तालुक्यातील बेळगाव येथे अवैधदारू विक्री मोठ्या प्रमाणात होत असून यामुळे गा- वातील तरुण मंडळी व्यसनाधीन होत असून अनेकांचे संसार उध्वस्त होत आहेत. तळीरामांचा गावातील लोकांना त्रास होत आहे. गाव- ता कायदा व सुव्यवस्था बिघडत आहे. त्यामुळे गावातील अवैध दारू विक्री बंद करावी तसेच गा- वात दारूबंदी करण्यात यावी अशी मागणी गावकऱ्यांनी शनिवारी हिंगोली येथील राज्य उत्पदन शुल्क विभागातील अधिकाऱ्यांकडे केली आहे. यावेळी अँड प्रज्ञावंत मोरे, ईश्वर जावळे, गुलाब ढोबणे, नागेंद्र लांडगे यांच्यासह पुरुष महिला मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

परळीत गुरु महिमेचा गजर... ! दिव्य ज्योति जाग्रति संस्थानच्या गुरूपोर्णिमा उत्सवाला भाविकांची मोठी गर्दी

तथा वृत्तसेवा
परळी वैद्यनाथ दि.१३ जुलै
दिव्य ज्योति जागृती संस्थान लातूर शाखेच्या वतीने प.पू.सर्वश्री आशुतोषजी महाराज यांच्या कृपाशीर्वादाने हालगे गाईन परळी वैजनाथ येथे गुरूपोर्णिमा महोत्सव अत्यंत भव्य, दिव्य व भक्तिमय वातावरणात मोठ्या उत्साहात पार पडला. या कार्यक्रमाला हजारो भाविकांनी उपस्थित राहून गुरूचरित्राचा महिमा अनुभवला.

कार्यक्रमाची सुरुवात परळी शहरातील मान्यवरांच्या हस्ते पवित्र दीप प्रज्वलनाने झाली. त्यानंतर श्री गुरूची आरती, भजने व भक्तीमय वातावरणात संपूर्ण परिसर मंत्रमुग्ध झाला. यानंतर प.पू.सर्वश्री आशुतोषजी महाराज यांच्या कृपापात्र शिष्या दिह्नी येथील सुप्रसिद्ध भागवत भास्कर कथा व्यास सुश्री पद्महस्ता भारतीजी यांनी आपल्या सुमधू वाणीतील प्रवचनातून गुरूचे जीवनातील स्थान, त्यांची शास्त्रोक्त महती, अध्यात्मिक मार्गदर्शनाचे महत्त्व यावर सखोल विचार मांडले. त्यांनी वेत्-उपनिषदे तसेच विविध संतांच्या उदाहरणांच्या माध्यमातून गुरू हा एकमेव असा दीपस्तंभ आहे, ज्यो अज्ञानातून

ज्ञानाकडे वाट दाखवतो, असे ठामपणे सांगितले. यावेळी अनेक भाविकांना त्यांच्या प्रवचनातून नवचैतन्य व सकारात्मक प्रेरणा मिळाल्याचे जाणवले.

परळी येथील हालगे गाईन येथे आज रविवार दि.१३ जुलै रोजी दिव्य ज्योति जाग्रति संस्थानच्या वतीने आयोजित गुरू पोर्णिमा उत्सव २०२५ प्रसंगी प.पू.सर्वश्री आशुतोषजी महाराज यांच्या कृपापात्र शिष्या सुश्री पद्महस्ता भारतीजी बोलत होत्या. कार्यक्रमस्थळ भक्तांनी आकर्षकरित्या सजविल्याने आनंदी व भक्तीमय वातावरण निर्माण झाले होते.

परिसरात रांगोळी काढून आणि सुशोभिकरण केल्याने वातावरण प्रसन्न दिसत होते. प्रवेशद्वारालाच प.पू.सर्वश्री आशुतोषजी महाराज यांचे आकर्षक स्वरूप एका सुंदर मंदिरात दर्शनासाठी उपलब्ध करून देण्यात आले होते. या मंदिरापुढेही आकर्षकरित्या काढलेली रांगोळी उपस्थितांचे लक्ष वेधून घेत होती. सत्संग परिसरात विविध साहित्याचे स्टॉल लावले होते.

आपल्या सत्संग कार्यक्रमातून सुश्री पद्महस्ता भारतीजींनी गुरू कोण असावा ?

यापासून शिष्यापर्यंतची संपूर्ण व्याख्या अतिशय सहजतेने व विविध उदाहरणासह गुरू सेवा ही सर्वश्रेष्ठ असून ही सेवा श्री हनुमतासारखी पारदर्शक असावी. श्रीराम व हनुमान यांचे संदर्भ उदाहरण देवून सुश्री पद्महस्ता भारतीजी पुढे म्हणाल्या की, गुरू हा बुद्धीचा राजा असून गुरू व शिष्य या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू असतात. जीवन जगत असतांना आपणास अनेक अडचणी येत असतात. परंतू या अडचणीतूनही सदाचाराचा मार्ग दाखविण्याचे काम आपले गुरू नकळतचरण करीत असतात त्याकरीता गुरूवर विश्वास असणे अत्यंत आवश्यक असून अनेकदा गुरू शिष्याची परीक्षा घेतो तेव्हा शिष्याने त्या प्रसंगाला तम्यतेने तोंड दिले पाहिजे असे

सुश्री पद्महस्ता भारतीजी म्हणाल्या. पुढे बोलताना त्यांनी सांगितले की, भारत हा स्पष्ट केले. ते म्हणाले की, गुरू सेवा ही सर्वश्रेष्ठ असून ही सेवा श्री हनुमतासारखी पारदर्शक असावी. श्रीराम व हनुमान यांचे संदर्भ उदाहरण देवून सुश्री पद्महस्ता भारतीजी पुढे म्हणाल्या की, गुरू हा बुद्धीचा राजा असून गुरू व शिष्य या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू असतात. जीवन जगत असतांना आपणास अनेक अडचणी येत असतात. परंतू या अडचणीतूनही सदाचाराचा मार्ग दाखविण्याचे काम आपले गुरू नकळतचरण करीत असतात त्याकरीता गुरूवर विश्वास असणे अत्यंत आवश्यक असून अनेकदा गुरू शिष्याची परीक्षा घेतो तेव्हा शिष्याने त्या प्रसंगाला तम्यतेने तोंड दिले पाहिजे असे

पत्रकार शेख मुकरम यांची निवड यावर्षी वाढदिवस सोहळा साजरा करणार नाही-धनंजय मुंडे

तथा वृत्तसेवा
परळी वैद्यनाथ दि.१३ जुलै
समाजहितासाठी नेहमी पुढाकार घेणारे परळी शहरातील सामाजिक कार्यकर्ते तथा पत्रकार शेख मुकरम यांची अन्याय, अत्याचार, भ्रष्टाचार विरोधी समितीच्या मराठवाडा विभाग संकटकप्रमुखपदी नुकतीच नियुक्ती करण्यात आली आहे.

त्यांच्या सामाजिक कार्याची दखल घेत संस्थेच्या वतीने त्यांच्यावर ही महत्त्वाची जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे. आगामी काळात मराठवाडा विभागातील विविध जिल्ह्यांमध्ये समितीचे कार्य अधिक व्यापक आणि प्रभावी करण्याचा निर्धार पत्रकार शेख मुकरम यांनी व्यक्त केला आहे. या निवडीमुळे सामाजिक, राजकीय तसेच पत्रकारितेच्या क्षेत्रातील अनेक मान्यवरांनी त्यांचे अभिनंदन केले आहे.समाजातील अन्याय, अत्याचार आणि भ्रष्टाचाराविरोधात ठामपणे आवाज उठवणं हीच खरी सेवा असून, या जबाबदारीला प्रामाणिकपणे न्याय देईन, असा विश्वास शेख मुकरम यांनी निवडीनंतर व्यक्त केला.

सहकारी - कार्यकर्त्यांनी बॅनर, जाहिराती ऐवजी सामाजिक उपक्रम राबविण्याचे आवाहन १५ जुलै रोजी भेटीसाठी उपलब्ध नसणार - मुंडेंच्या कार्यालयाकडून माहिती

तथा वृत्तसेवा
परळी वैद्यनाथ दि.१३ जुलै
राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे नेते तथा माजी मंत्री आमदार धनंजय मुंडे यांचा येत्या १५ जुलै रोजी वाढदिवस असून, यावर्षी आपण वाढदिवस साजरा करणार नसून सहकारी व कार्यकर्त्यांनी वाढदिवसाचे सोहळे आयोजित करू नयेत, असे आवाहन धनंजय मुंडे यांनी केले आहे.

धनंजय मुंडे यांचा वाढदिवस हा दरवर्षी चाहते व कार्यकर्त्यांसाठी मोठी पर्वणीच असतो, मात्र यावर्षी मराठवाड्यात बहुतांश भागात पावसाचे ओढ दिल्याने शेतकऱ्यांवर दुबार पेरणीचे

संकट आहे, दुसरीकडे नुकतेच जवळचे सहकारी स्व.आर.टी. देशमुख यांचे झालेले निधन आदी बाबींचा विचार टाळून त्याऐवजी सामाजिक उपक्रम राबवावेत, असे आवाहन केले आहे. धनंजय मुंडे यांना काही दिवसांपूर्वी बेलस पाल्सी या आजाराचे निदान झाले होते. त्यानंतर विविध उपचार घेऊन मुंडेंनी झतपुरी येथील ध्यान केंद्रात विपर्यया देखील केली.

आ. धनंजय मुंडे हे येत्या १५ जुलै रोजी ध्यानसाधना करणार असून, ते वाढदिवसाच्या दिवशी शुभेच्छा स्वीकारण्यास परळी वैद्यनाथ किंवा मुंबई वा अन्य कुठेही उपलब्ध असणार नाहीत, असे त्यांच्या कार्यालयाच्या वतीने कळवण्यात आले आहे.

धारूर येथील गिरीराज नागरी सहकारी पतसंस्थेची ७२ श्वान,व ९ मांजरींचे झाले मोफत लसीकरण ३४ वी सर्वसाधारण सभा उत्साहात संपन्न

तथा वृत्तसेवा
किळेधारूर दि.१३ जुलै
धारूर येथील गिरीराज नागरी सहकारी पतसंस्थेची ३४ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा मोठ्या उत्साहात पार पडली. या सभेत संस्थेच्या पुढील वाटचालीसंदर्भात महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आले असून, विविध नाविन्यपूर्ण आणि सामाजिक उपक्रमांवर भर देत संस्थेचे कार्य अधिक वाढवण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात आला.

गेल्या ३४ वर्षांपासून सहकार क्षेत्रात आपले वेगळे स्थान निर्माण करून, गिरीराज नागरी सहकारी पतसंस्थेने एक उत्कृष्ट पतसंस्था म्हणून नावलौकिक मिळवला आहे. संस्थेच्या सभागृहात संपन्न झालेल्या या सभेत ज्येष्ठ पत्रकार अनिल महाजन हे अध्यक्षस्थानी होते, तर संस्थेचे चेअरमन अनिल चिद्वार आणि सर्व संचालक प्रमुख उपस्थित होते. दीपप्रज्वलनाने सभेची सुरुवात झाली.

संस्थेचा वार्षिक अहवाल संस्थेच्या सचिव सरिता वेदपाठक यांनी सादर केला. यावेळी संस्थेचे चेअरमन अनिल चिद्वार यांनी संस्थेच्या कार्याबद्दल आणि विविध उपक्रमांबद्दल माहिती दिली. सभासदांचे हित समोर ठेवून संस्था कार्य करत असल्याचे त्यांनी सांगितले आणि विविध ठराव मांडण्यात आले.

अध्यक्षीय भाषणात अनिल महाजन यांनी संस्थेच्या सध्याच्या सध्यानेमागील उद्देश स्पष्ट केला. संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष सुमंतराव डुबे आणि माजी

धर्तीवर आजही ही संस्था आर्थिकदृष्ट्या मजबूत असून, आपली पाळेमुळे घट्ट रोवून आहे. यापुढेही संस्थेचे हित लक्षात घेऊन सर्व संचालक आणि सभासद काम करतील, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. त्यांनी संस्थेच्या कार्याचे कौतुकही केले.यावेळी संचालक बालासाहेब जाधव आणि परमानंद तोष्णीवाल यांनीही आपल्या भाषणातून संस्थेच्या कार्याचा गौरव केला. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन संस्थेचे संचालक अनंत काळे यांनी केले.या सभेला संस्थेचे संचालक बालासाहेब जाधव, परमानंद तोष्णीवाल, आनंद भावठानकर, अनंत काळे, आपणारव भुतकर, नारायण फुलपणीर यांच्यासह संस्थेचे सभासद आणि कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

तथा वृत्तसेवा
अंबाजोगाई दि.१३ जुलै
जागतिक पशुसंक्रमित आजार दिनानिमित्त शुक्रवारी रोटरी क्लब अंबाजोगाई सिटी व पशुसंवर्धन विभाग, रॉटॅक्ट क्लब यांच्या वतीने तालुका लघु पशुवैद्यकीय चिकित्सालय येथे शहर व परिसरातील ७२ श्वान व ९ मांजरींचे मोफत श्वान दंश लसीकरण रेबीज, करण्यात आले.पाळीव प्राणी श्वान,मांजर यांचा प्रादुर्भाव होऊ नये. यासाठी प्रतिबंधित लस दिली जाते. हे लसीकरण ७२ श्वान व ९ मांजरींना करण्यात आले. या उपक्रमाचे उद्घाटन पशुसंवर्धन विभागाचे सहाय्यक आयुक्त डॉ अनिल केंद्रे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत झाले. यावेळी रोटरी क्लब ऑफ अंबाजोगाई सिटीच्या अध्यक्ष

प्रा.रोहिणी पाठक, सचिव मंजुषा जोशी, रॉटॅक्टचे मयूर परदेशी,डॉ.रमि ठाकूर, डॉ.रतन तडेकर, रोटरीचे धनराज सोळंकी, राधेश्याम लोहिया,रुपेश रामावत ,विश्वनाथ लहाने,जगदीश जाजू.,विवेक गंगणे ,स्वप्नील परदेशी,अजित देशमुख,आनंद कर्नावट , प्रा.अजय पाठक,सचिन बेंबडे मयूर परदेशी, संदीप जाधव,सतीश चौधरी,डॉ.अभिजित काळे, डॉ.अक्षय मुसळे,डॉ बी एम.शिंदे

डॉ.आभिषेक आबुज स्वप्नील बिराजदार यांची उपस्थिती होती.या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व आयोजना मागची भूमिका प्रा.रोहिणी पाठक यांनी सांगितली. का करायचे लसीकरण ? पशू पासून माणसांना व माणसांपासून पशू यांना रेबीज हा आजार श्वान अथवा मांजर व इतर पशु यांच्या पासून हा घातक आजार उद्भवतो. या आजारा पासून बचाव करण्यासाठी पशू मालकांनी दर वर्षी प्राण्यांचे लसीकरण करणे बंधनकारक आहे.यामुळे पिसाळलेल्या पशू पासून संरक्षण मिळते. :- डॉ.अनिल केंद्रे, सहाय्यक आयुक्त ,पशुसंवर्धन विभाग,अंबाजोगाई.

जन शिक्षण संस्थान बीडच्या वतीने निबंध स्पर्धा संपन्न होमिओपॅथी डॉक्टरांना ऍलोपॅथी उपचार करण्याची मुभा नाहीच मिक्सोपॅथी विरुद्ध आयएमएचा लढा यशस्वी

तथा वृत्तसेवा
बीड दि.१३ जुलै
जागतिक युवा कौशल्य दिनाच्या निमित्ताने जन शिक्षण संस्थान बीड व जिल्हा कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र बीड यांच्या संयुक्त विद्यमाने वतीने युवा कौशल्य सप्ताह सुरू आहे. दिनांक १२ जुलै रोजी काकडहिरा, अंकुश नगर, चौसाळा, गांधीनगर, एकता नगर, रायगड कॉलनी, संत नामदेव नगर, मित्र नगर, गेवराई,पाटोदा इत्यादी ठिकाणी सुरू असलेले अ‍ॅसिस्टंट ट्रेस मेकर ब्युटी केअर अ‍ॅसिस्टंट हॅंड एम्ब्रोईडरी प्रशिक्षणातील १२१ प्रशिक्षणार्थीनी ✽कौशल्य विकास काळाची गरज✽ या विषयावर निबंध लेखन स्पर्धेत सहभाग घेऊन सर्वच प्रशिक्षणार्थीनी अभ्यासपूर्ण निबंध लिहिले आहेत. या स्पर्धेच्या यशस्वीतेसाठी संबंधित विषयांच्या प्रशिक्षिका बरोबरच जन शिक्षण संस्थानच्या

सर्व कार्यकर्त्यांनी परिश्रम घेतले. दिनांक १५ जुलै २०२५ रोजी जागतिक युवा कौशल्य दिनाच्या दिवशी यशस्वी स्पर्धकांना

इंडियन मेडिकल असोसिएशनचे सांस्कृतिक समिती अध्यक्ष डॉ.राजेश इंगोले यांची माहिती

तथा वृत्तसेवा
अंबाजोगाई दि.१३ जुलै
होमिओपॅथी डॉक्टरांना ऍलोपॅथीचा उपचार करण्याची मुभा राज्य सरकारने एक वर्षाच्या सीसीएमपी या ब्रिज कोर्स द्वारे दिली होती. तसेच एका शासन निर्णयाद्वारे हा कोर्स केलेल्या होमिओपॅथिक डॉक्टरांना महाराष्ट्र मेडिकल कॉसिलच्या नोंदीणी रजिस्टर मध्ये नोंदणी करण्याविषयी मान्यता दिली होती. इंडियन मेडिकल असोसिएशनने या निर्णयाला तीव्र आक्षेप नोंदवीत या विरुद्ध सरकारकडे दाद मागितली. मिक्सोपॅथी विरुद्ध आद्यएमएचा लढा अखेर यशस्वी झाला. अशी माहिती इंडियन मेडिकल असोसिएशनचे सांस्कृतिक समिती अध्यक्ष डॉ.राजेश इंगोले यांनी दिली आहे.

या विषयावर प्रसंगी महाराष्ट्रमध्ये इंडियन मेडिकल असोसिएशन, माई संघटना, मॅमो संघटना यांचा बेमुदत बंद पणण्यात येईल असा इशाराही सरकारला दिला होता. या अनुषंगाने इंडियन मेडिकल असोसिएशनचे महाराष्ट्र राज्याचे अध्यक्ष डॉ.संतोष कदम, सचिव डॉ.अनिल

आन्हाड, डॉ.मंगेश गुलवडे, डॉ.शिवकुमार उरुसह इतर शिष्टमंडळ मुख्यमंत्री ना.देवेंद्र फडणवीस यांना अधिवेशन कालामध्ये भेटले व हा निर्णय सर्वसामान्य जनतेच्या आरोग्याच्या हिताच्या दृष्टीने चुकीचा आहे तसेच जनतेच्या सर्वसाधारण आरोग्य विषयक हक्कांच्या मूलभूत अधिकाराविरुद्ध आहे. या निर्णयामुळे सर्वसामान्य जनतेला आरोग्यविषयक नुकसान होऊ शकते तसेच बारावीच्या विद्यार्थ्यांवर अन्याय करणारा हा निर्णय असल्याचे माननीय मुख्यमंत्री यांना सांगितले. बारावीनंतर वैद्यकीय पात्रता परीक्षा देऊन त्याआधारे एम.बी.बी.एसला प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांवर अन्याय होत असल्याचेही सरकारच्या निदर्शनास आणून दिले. तसेच मिक्सोपॅथीमुळे रुग्णाला कोणत्या डॉक्टरकडे कोणता विचार करावा ? याविषयी सभ्रम निर्माण होणार आहे. वैद्यकीय क्षेत्रातील सध्या कार्यरत असलेल्या ऍलोपॅथी, आयुर्वेदिक, युनानी व होमिओपॅथी या विविध पंथींचा अभ्यासक्रम वेगवेगळा आहे. त्यांची तत्वे वेगवेगळी आहेत,त्यांच्या उपचारपद्धती वेगवेगळ्या आहेत. त्यांच्या अभ्यासक्रम त्यांच्या ठरलेल्या कालावधीत त्याचप्रमाणे शिकवला जातो. त्यामुळे तेथून प्रशिक्षित होऊन मिश्रणारा

डॉक्टर हा त्या पंथीचा तज्ज्ञ निष्णात डॉक्टर असतो. अशा वेगळ्या पंथीच्या डॉक्टरसला केवळ एक वर्षाच्या ब्रिज कोर्स द्वारे दुसऱ्या पंथीचे शिक्षण देऊन त्याचा झाला जनतेवर करून घेणे हा अघोरी उपाय आहे. त्यामुळे जनतेच्या आरोग्याच्या हिताच्या दृष्टीने आवश्यक असलेला निर्णय घेऊन सरकारने या विषयी आपल्या शासन निर्णयाचे पुनर्विलोकन करावे ही मागणी घेऊन इंडियन मेडिकल असोसिएशनने दिनांक रोजी शासनाला संपूर्ण महाराष्ट्रात मधून २३०

शाखांमधून एक निषेध निवेदन दिले होते. त्यामध्ये वरील सर्व बाबी प्रभावीरीत्या मांडल्या होत्या. या सर्व बाबींचा सकारात्मक पद्धतीने विचार करून राज्याचे मुख्यमंत्री ना.देवेंद्रजी फडणवीस यांनी सकारात्मक व योग्य पाऊल उचलत इतर पंथीच्या डॉक्टरची दुसऱ्या पंथीचे डॉक्टर मध्ये सर मिसळ करणे व त्यांची नोंदणी इतरत्र करणे ही चुकचुक मान्य केली व याचे पुनर्विलोकन करण्यात यावे यासाठी आवश्यक वैद्यकीय सचिव शिक्षण विभाग यांना अवगत करत

दिनांक १० जुलै रोजी तातडीची आपत्कालीन बैठक बोलावली. आयएमए डॉक्टरांचे म्हणणे बरोबर आहे व हा निर्णय मागे घेण्यात येईल असे सुतोवाच माननीय मुख्यमंत्री ना.देवेंद्रजी फडणवीस यांनी यावेळी आंदोलनकर्त्या डॉक्टरांना दिला. याबाबत सरकारकडून गोलगोल अधिकृत निवेदन जारी करण्यात आले अशी माहिती इंडियन मेडिकल असोसिएशनचे सांस्कृतिक समिती अध्यक्ष डॉ.राजेश इंगोले यांनी यावेळी एका प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे दिली आहे. सरकारने आपल्या निर्णयाचे पुनर्विलोकन करून कालावधीच्या आठवण्याशी संबंधित व सर्वसामान्य जनतेच्या आरोग्याशी संबंधित हा निर्णय घेतला याबाबत महाराष्ट्र राज्य अध्यक्ष डॉ.संतोष कदम, सचिव डॉ.अनिल आन्हाड, मंगेश गुलवडे, डॉ.राजेंद्र कुलकर्णी, डॉ.संजय पाटील, डॉ.संजय कदम, डॉ.संतोष खडतरे, डॉ.अनिल पाचनेकर, डॉ.राजेश इंगोले व इतर राज्य पदाधिकाऱ्यांनी राज्य सरकारचे व माननीय मुख्यमंत्री ना.देवेंद्रजी फडणवीस यांचे आभार मानले.

सोमवार, दि. १४ जुलै २०२५

निर्मागर्भान

वर्षभरापूर्वी भेटले होते...तेव्हा नंतर क्वचितच कधीतरी कुठे तरी ओझरती भेट झाली होती. ती भेटीची आस आता पूर्ण होत आहे... ग्रीष्म तापाने पोळलेल्या वसुंधरेशी आता ढगांनी संवाद साधला आहे. त्याच्या गण्यांची मैफल चार दिवसांपासून अविरत सुरू आहे. सूर्याला ढगांनी लपवले आहे. अधूनमधून थोडी उंसत घेत रिमझिम सरी वसुंधरेला चिंब करताहेत. पाना-पानांवर पावसाच्या थेंबांनी नक्षी रेखली आहे. वरच्या पानांमधून खालच्या पानांवर आणि आणखी खाली... असे पानांवर उड्या मारत पावसाचे थेंब वसुंधरेच्या कुशीत शिरते. वृक्षवेली जलधारांनी चिंब भिजल्या अन् वृक्षवेलींचे प्रत्येक पान-फुल स्वच्छ तक्तकीत झाले. चराचरातील सारी मराळ दूर पळाली आणि आता चैतन्याने सारा आसमंत सळसळला आहे.

कसं असतं ना या वृक्षवल्लींच? उन्हा तापले असताना आपण लहान झाडांची काळजी वाटते म्हणून सगळ्या कुड्या सावलीत हलवतो, सकाळ-संध्याकाळ बागेत पाणी टाकतो, झाडांवर फवाऱ्यासारखं पाणी उडवतो. पाण्याची कमतरता झाडांना भासू नये म्हणून किती धडपड केली तरी ही झाडंझुडूप तरारलेली दिसली नाहीत. पण, हा पाऊस आला आणि बागेतल्या प्रत्येक झाडाने आपला नूरच बदलला. आसमंतातील प्रत्येक झाडाने आपली वेळी कहाणी सांगायला सुरुवात केली. आदित्यराजाच्या झळा झेलत आपली पावियाची शुभ झळाळी मोगन्याने टिकवून ठेवली होती. रात्री चंद्रप्रकाशाचे कण पिऊन मोगरा उन्हाळ्यातही सुगंधाची उधळण करीत होता. आता त्याने आपला धवल सुगंधी वसाव जाईजुईकडे सोपवला. पावसाचे जाईजुईना चिंब भिजवले आणि दोन दिवसांत वेली प्रसवल्या. अंगोपांगी इवल्या-इवल्या कळ्यांना गोंजारू

अंगे भिजली जलधारांनी

लागल्या. तिन्हीसांजेला वेलींवर शुभ्र चांदणे फुलले आणि माझा आसमंत गंधाळला...

थेंब थेंब नभातून सरसर उतरले
माझ्या जाईजुईना घड मिठीत घेतले
जाईजुई शहारली वर्षभरानं भेटले
अंगोपांगी थरारली, विसरली ग्रीष्मझळे
पानापानांना चुंबून थेंब मग सटकले
ती गेली नव्हाळून, सर मोत्यांचे घातले
जाईजुई प्रसवली, तनमन मोहरले
कळी-फुले इवली, फांदी फांदीवर झुले
गंधभारलेली कथा वारा सुखावून सांगे
सुजनाचा आविष्कार, चराचर सुखावले
पावसाच्या एका सरीची सारी किमया आहे.

एक सर चराचरात प्राण ओतते आणि सूर्यतापाने पोळलेल्या सृष्टीचे चैतन्य परत येते. मधुकांमिनीच्या झाडांची गंमत वाटते. कोणत्याही ऋतूमध्ये बऱ्याच दिवसांनी जेव्हा पावसाची एक सर येते, हे झाड लगेच कळ्यांनी बहरते. हिरव्यागार गुळगुळीत लांबुळक्या पानांमधून दोन दिवसांत पाच पाकळ्यांच्या पांढऱ्या दुधाळ फुलांचे गुच्छ रात्री आपला सुगंध

वाऱ्याबरोबर सर्वत्र धाडतात. सकाळी फुलं दिसतात, पण हात लावताच गंधभारलेल्या पाकळ्या गळायला सुरुवात होते. अनंताच्या फुलांचेही तसेच काहीसे असते. बऱ्याच दिवसांनी पडलेल्या पावसाच्या सरी या झाडांना इतक्या सुखावतात की, तो आनंद साऱ्या आसमंतात सोबत तुटण्यासाठी ही झाडं बहरतात. फुलतात आणि आसमंतात गंध उधळतात. चंद्रोदयाच्या वेळी चंद्राची शीतलता पिऊन तीच झळाळी ल्यायलेले अनेक चंद्र घनदाट जाडसर गडद हिरव्या पानांमध्ये उमलतात. शुभ्र पाकळ्या फेर धरून अंगण गंधाळतात.

तिन्हीसांजेला चमचमत्या तारकांचा ताफा घेऊन रजनीनाथ हलकी पावलं टाकत नभात अवतरतात. घरोघरी देवापुढे सांजवात लावतात. अशा वेळी आपल्या अंगणातही सुखद सुगंधाची बरसात प्राजक्त करतो.

झाली तिन्हीसांज, देवा सांजवात
उमलती नभात चांदण्या अनंत
तो प्रकाश शीत, त्यात धरा न्हात
गार वायूलगंठी, गंध स्वार त्यावरी

मंद-धुंद-गंध, दरवळतो आसमंत
झाडावर फुलती तारका अगणित
मोहक, सुगंधित तारकांचा संग
करीत प्रफुल्लित, पुलकित सर्वांग
आज अंगणात फुलला पारिजात
फुलवितो वसंत मन गाभाऱ्यात
सत्यभामा आणि रुक्मिणी यांचं
श्रीकृष्णावर प्रेम, पण श्रीकृष्णाची कुणावर
अधिक प्रीती? श्रीकृष्णाच्या या दोन
पट्टारण्यांमधील हे लडिवाळ भांडण कविवर्य ग.
दि. माडगुळकर यांच्या 'फुले का पडती
शेजारी?' या गाण्यामुळे मराठी मनमानात

● **वंदा जोगळेकर**
९४२२११३९४१

पोहोचलं आहे. या गाण्यातला पारिजातक जाईजुई, अनंत, मधुकांमिनी यांच्यासोबत बहरतो. केशराच्या नाजूक देठावर सहा पांढऱ्या पाकळ्यांची फुलं फुलतात. खरखरीत फांद्यांवर खरखरीत काळसर हिरव्या कतरऱ्या पानांमध्ये फुलणारी ही केवढी नाजूक फुल! प्राजक्त रात्री फुलतो आणि वाऱ्याच्या झुळकीसोबत फुलं धरेकडे झेपावतात. झाडाखाली हिरव्याकच गवताच्या गालित्यांवर पडलेले हे सुगंधी चांदण्यांचे मनमोहक सडे! माझ्या अंगणात हा पारिजातकाचा सुगंधी सडा का नसावा बरे? सत्याभामेने ही लाडिक पृच्छा करणं म्हणजे काही फार मोठी चुक केलीय, असं वाटत नाही. याशिवाय या आषाढसरीत न्हाऊन गर्द हिरव्या पानांमधून चाफ्याचे गुच्छ भेटतात. दुधाळ रंगाच्या फुलांचे गुच्छ रानजाई सर्वांगावर मिरवते. मोगऱ्याच्या शुभ्र सुगंधावा कसा वृक्ष-लता पावसाच्या सर्रासोबत पूर्णात्वास नेतात. **चांदणे नभातले, नक्षत्र भूमंडले**
भूवरी उतरले, नक्षीदार रेखले
हरित पर्णातले, सुगंधाचे बुधले
सुमनांनी ओतले, समीराने वाहिले
आसमंत गंधले, तन हे मोहरले
उमलती शुभ्र फुले, मनही चांदणले... ● ●

मन्याच्या काळ्या

नवरीची धूम ‘येन्द्री’!

वंदुच्या लमाचं ठरलं एकदाचं. चार वर्ष तिंले ‘हो’ म्हणालेच लागले. क्वाची पस्तीशी झाली अन वंदुले लम करावसं वाटलं. तिच्यासोबतच्या मैत्रिणी क्वाच्याच नव्याकडे गेल्या होत्या. वंदु क्वाचीच मावशी बी झाली होती. तिच्या जिगरीजान मैत्रिणीचं मंदीचं लम नागपुरात झाले होते अन वंदु चार दिवस लमसोहळ्या बघून आली होती. तिचाले तो धांगडधिंगा वंदुले लय आवडला होता. आता गावात पण असच आपलं लम झालं पायजे, हा तिचा अद्वाहास होता. ‘फुल एन्जॉय’ हा विषय तिच्याबी डोक्यात भरला होता. शेजारच्या ससेगावचा डेकोरेशनचं काम करणारा नंदा जाधवशी तिची सोयरीक जुळली होती. नंदा होता बरा दिसायले. राजकारणात अॅक्टीव होता. डेकोरेशनची डिडी नसते म्ह्ने नायतर पाच्यातच पीएचडी करण्याचा त्याचा विचार होता.

येस्रीवरच्या गणपती मंदिरात दोघबी दर्शनाले गेले होते अन राजारामच्या ठेल्यावरतं पानीपुरी बी खाऊन आले होते. नंतर लमचा बस्ता घ्याले दोघबी नागपुरात आले होते, तवा ‘सावजी’मध्ये मस्त हाणून आले होते. लमसाठी नागपुरातलेच गुरूजी ठरवले होते. ‘विवाह मुहूर्तावर होईल, सांगून ठेवा दोघांना...काय यजमान’ असे गुरूजी म्हणाले अन यावर मुलीचा मामा म्ह्ने, ‘‘काय बी कायजी करू नका गुरूजी, टाईम टु टाईम होईन समदं...’’ एकदाची लग्नाची तारीख ठरली. ‘लग्गन गाठ’ नावाचं नवीन मॉल कार्यालय ठरलं, अन एकदाचा तो दिसव आला. हल्ली विवाहाच्या आदल्या दिवशीची गळामेढ बंद झाली आहे आणि धेत ‘डांस’ सुरू झाले आहे. त्याच्यात ‘बायपास झालेले’, ‘हाड मोडमाड झालेले’, ‘वातानं पळाडलेले’ असे सगळे उत्साही नाचत असतात. गुरूजी पन मग ‘शॉर्टकट’ मारून डांस बघत बसले असतात. भारतात जन्म घेणे म्हणजे जन्मजात ‘अॅक्टर’ असणे असेच या सकाळ्यांच्या नाचण्याच्या हावभावावरून सहज वाटून जाते. इकडे गावात पन तसच झालं. वंदु व नंदु ‘तू मेरी मैना, मै तेरा तोता’ या गाण्यावर धुम नाचले तवा बम्म शिट्या पडल्या. मग दोघी सासू-सासू ‘‘आ देखे जरा किस्मे किंतना है दम’’ या गाण्यावर अशा थिरकत्या का दोघाईचे नवरे बी स्टेंजवर चढले अन धीतर सांभाळत नाचले. दोघांनाही आपापल्या ‘ईहान बाई’ सांभाळल्या.

दुसरा दिवस महत्त्वाचा होता. नंदांले घोडा नाय आवढे. त्याचा दोस्त घोड्यावरून पडला होता अन समोचे दोन दातच तुटले होते. फोटोमंथी ‘रामसे’च्या भयानक कॅरेक्टरवानी तो वाटे. म्हणून मंग नामदेव मामाची कार घेतली अन हनुमानाले पोहोचला. ओलं नारळ काही केल्या त्याच्याकडून फुटेना. मग नव्वद वर्षाच्या जनकबुढ्यानं

● ●

रपरप बुच्या काढून नारळ फोडलं. वापस कार्यालयात आले. आता चिंगाया साळीले मोठा चेव आला. ‘‘जिज्जाजी, पयले दोन हजार काढा मंगच ताईले दाखवू’’ असा प्रस्ताव ठेवला. घासाघिसी करत मंग दोनशेवर एक रुपया अशी तडजोड झाली अन नवरा बोहल्यावर चढला. इकडे समदे वंदुची वाट बघून रायले होते. लोकं आपापसात चर्चा करू लागले होते. ‘‘एवढा वेळ कायले लागते पोरीले’’, ‘‘आजकालच्या पोरी हाय भौ, काय बी टाईमचं महत्त्व नाय...’’ मुलीचा मामा तर पार भडकून येव्हा. ‘‘आज येईन का नाय पोरीजी... गुरूजीले मी म्हंलं होतं टाईम टु टाईम होईन म्हणून...माया इज्जतीचा करता का भाजीपाला...’’ वंदुचा भाऊ अशोक मामाले धीर देत होता. ‘‘मामा, खास येन्द्री हाय नवरीची...’’ इकडे गुरूजी नाकावरचा चष्मा काढत जाये, पुसत जाय अन पुन्हा नाकावरतं ठेत नव्हता. हातातल्या अक्षदा ओल्या होऊन हातातच भात होते का कां, इतका टाईम केला वंदुनं. तितक्यात फटाक्यामधलं अनार झाड दोनी साखरपुडा मोठ्या दिमाखात पार पडला.

● ●

दुरून चार पोरी मटकत मटकत हातात रेशम वस्त्र पोरीच्या डोक्यावरत धरून हळूहळू येत होत्या. रत्ना ब्युटी पार्लरवलीतलं वंदूचं रूपच बदलवून ठेवलं होतं. ‘‘बहारे फुल बरसाओ मेरा मेहबूब आया है’’ या गाण्यावर वंदू हळूहळू पावलं टाकत येत होती. अन मंग अचानक ‘‘झिंग झिंग झिंगाट’’ गाण वाजलं अन वंदू तुफान नाचालेच लागली. तिंनं नवायाले नंदुले बी खालतं खिचलं अन तो बी कसाबसा बुड हालवू लागला. इकडे मामा अन गुरूजी ‘‘लात’’ होत होते. पण वंदुचा डांस काय खतमच होत नव्हता. ‘‘नवऱ्याले नाचवते पोरीजी पाय रमाबाई’’ अशा बायका कुजबुजू लागल्या. शेवटी मुलीच्या मामांनं साऊंडवाल्याच्या कानाखाली लावली अन गाणं संपलं अन मंग इकडे लम ‘‘सावधान’’ म्हणून पार पडलं.

अहेर म्हणून अनेकांनी गुड, तावा, भांडे आणले होते. एका कडेवर पोरां अन एका कडेवर गुंड सांभाळत बायका उभ्या होत्या. फोटोवाला झोपू झोपू फोटो काढे अन वंदू मोठं तोंड करून दात काढे. इकडे लोकं कटायले. आता लोकाईले केव्हा अहेर देतो अन बफे मंथी घुसतो असं झालं होतं.

पण वंदू-नंदुले फोटोग्राफसं केव्हा पळवून नेतं कळखत नाही. त्यानं छतावरतं नेऊन आडवे तिडवे फोटो काढले. इकडे मुलाचा मामा बॅग घेऊन बायकोले म्ह्ने ‘‘चाल वं, हे असं आमी पायलं नाय आमच्या जिंदगीत...’’ असं म्हणून जायले लागला. मुलीकडचे मनवू लागले. कोणीतरी मेसेज वंदुले पाठवला अन मंग दोघ बी स्टेंजवरतं आले. लम लोकआईं लावलं अन मस्त बफे झोडला. मग आठवडाभर गावात जो तो ‘नवरीच्या खास येन्द्री’ ची चर्चा त्याच्याकडून फुटेना. मग नव्वद वर्षाच्या जनकबुढ्यानं

● ●

गावगाडा

विदर्भातील खाद्य संस्कृती खरंच खूप चविष्ट आहे. झणझणीत, चमचमीत आणि ठसकेबाज या वैशिष्ट्यांनी भरलेल्या अस्सल वैदर्भीय पदार्थांना जगात तोड नाहीच.

पूर्व विदर्भातून सुरुवात केल्यास, धान पिकाने समृद्ध असलेला हा प्रसिद्ध भूभाग. उत्तम दर्जाचा तांदूळ या भागात पिकतो. त्यामुळे विशेषतः तांदूळजन्य पदार्थांची येथे रेतचेल असते. अतिशय चवदार लागणाऱ्या तांदळाच्या हातावरच्या चकल्या फक्त पूर्व विदर्भातच खायला मिळतील. नागपूर, चंद्रपूरचा चविष्ट असा तरी पोहा. खवऱ्यांच्या दिवसाची सुरुवातच या तरी पोह्याने होते. पोह्यावर टाकलेला गरमगरम चणा रस्सा, तरी, टमाट्याची फोड आणि थोडासा चिवडा अहाहाहाऽऽ खरंच अप्रतिम

● **अखिल देशपांडे**
९७६७१५१८३०

नाही. पंगतीच्या जेवणासाठी धगधगाच्या निखाऱ्यावर भाजलेले रोडगे, बिड्या आणि वागे बादल्याची रस्सा भाजी व तुपिचे साधे वरण. ‘रावण पिठलं’ नावाचुही एक प्रकार अकोला, वाशीम जिल्ह्यात आहे. अतिशय झणझणीत म्हणजे अगदी कानातून जाळ काढायला हा पदार्थ. याची रेसिपी सांगायची झाल्यास हे पिठलं करताना जेवढे बेसन घेतले जाते, तेवढेच तिखट घ्यायचे. म्हणजे कल्पना करा किती तिखट होत असेल हे ‘रावण पिठलं’! म्हणूनच याला ‘रावण पिठलं’ हे नाव अतिशय समर्पक आहे. ज्वारीची भाकरी आणी उडवत्या डाळीचे खमंग वरण वऱ्हाडी जेवणाची रंगत वाढवते.

बुलढाणा जिल्ह्याकडे वळल्यास पंगतीच्या जेवणात मिस्चीची रस्सेदार भाजी आठवते. स्ट्रीट फूडच्या दुनियेत शेगांवची कचोरी तर संपूर्ण राज्यात प्रसिद्ध आहे. इतक्या साऱ्या चमचमीत आणि झणझणीत पदार्थांनंतर मग मात्र नांदुर्याच्या प्रसिद्ध, दर्जेदार खव्याची आठवण येते. अनेक हॉटेल उद्योगात मिठाईसाठी येथील खव्याला विशेष मागणी आहे. विविधतेने नटलेली ही वैदर्भीय खाद्य संस्कृती म्हणजे आमची शान आहे आणि या पदार्थांमुळेच आमची खवय्येगिरीसुद्धा टिकून आहे.

● ●

समांतर चित्रपट गीतांचे लक्षणीय निरूपण

स्नेहान्तिक चंद्रपूर, अणि वि. सा. संघ गोंडवन शाखेतर्फे शनिवार, २८ जून रोजी ज्येष्ठ चित्रपट दिग्दर्शक श्याम बेनेगल यांच्या चित्रपटातील गाणी, संगीत हा वेगळा विषय घेऊन सादर केलेला कार्यक्रम उपस्थितांना आनंद देऊन गेला. श्यामबाबू हे समांतर चित्रपटाचे प्रणेतेच. समांतर चित्रपटाचे संगीत, त्यातली गाणी तशी दुय्यमच. मात्र, आज या कार्यक्रमात बेनेगलांच्या सिनेमातील गीत संगीतातील सौंदर्यस्थळ शोधत, अनहई पैतू सांगत नागपूर येथील सिने अभ्यासक, मुलाखतकार अजेय गंगावार यांनी वातावरण निर्मिती केली. श्याम बेनेगल यांचे दिग्दर्शकीय कौशल्य, संगीतकार वनराज भाटीया यांचे संगीतकार म्हणून श्रेष्ठत्व अधोरेखित करीत गंगावार यांनी रसिकमनाचा ताबा घेतला व त्यांना मंत्रमुग्ध केले.

‘भारत एक खोज’पासून झालेली सुरुवात ‘नॉस्टेलजिक’ करून गेली. ‘सृष्टी से पहले सत नही था...’ हे वनराजजींचे ‘टायटल सॉंग’ द्दर्शनरम्या काळात घेवून गेले. अंकुर, निशांत, मधन, भूमिका, जुनून, मंडी, कलपुग, त्रिकाल, सूरज का सातवा घोडा, मम्मो, सरदारी बेगम, मॅकिंग ऑफ महात्मा या चित्रपटातील गाणी पडद्यावर दाखवत गंगावार यांनी केलेले निरूपण... निव्वळ अप्रतिमच. त्रिकाल आणि मॅकिंग ऑफ

महात्मा या दोन सिनेमांचा अपवाद गळतळा मी बेनेगलांचे सर्वत्र सिनेमे बघितलेत, वेश्याव्यवसायावर अनेक सिनेमे आलेत, पण मंडी इतका श्रेष्ठ सिनेमा मला आठवत नाही. वेश्याचं भावविश्व, त्यांचे प्रस्न सजीवपणे श्याम बेनेगल यांनी मांडले आहेत. त्यातलं सुरेख गीत दाखवताना अजेय यांनी शबाना आणि सिप्ता या श्रेष्ठ कलावंतींना एका फ्रेममध्ये दाखवून दिलेल्या आनंदाबद्दल मनःपूर्वक आभार. ‘मेरे कान्हा जो आये पलट के’ ही ठुमरी आणि सरदारी बेगमबद्दल अजेय यांनी दिलेली माहिती तर ‘सुपर्ब’ आशा भोसले, आरती अंकलीकर यांच्या आवाजातल्या ठुमरी हे सरदारी बेगमचे शक्ती स्थळ. श्याम बेनेगल आणि वनराज भाटीया या जोडीचा सरदारी बेगम हा शेवटचा चित्रपट. पुन्हा या दोघांनी एकत्र काम केलं नाही. असा माहितीचा सुरेख पट अजेय यांनी रसिकांसमोर मांडला. त्रिकालची कथा १९६० च्या काळातली. जेव्हा गोवा मुक्त झाला, त्यावेळी वीज नव्हती. तो परिणाम साधण्यासाठी मेणबत्तीच्या प्रकाशात चित्रीकरण करण्यात आल्याची मौलिक माहिती माझ्यासारख्या रंगकर्मीच्या ज्ञानात भर घालती झाली. ते ऐकताना अशोक मेहता यांच्या विषयीचा आदर दुणावला. मॅकिंग ऑफ महात्मा हा म. गांधी यांच्यावरिल चित्रपटाचा वेध सुरेखच. वंदे मातरमच्या जयघोषाच्या सुरेल व सुरेख नोटवर कार्यक्रमाची सांगता झाली हे विशेष.

● ●

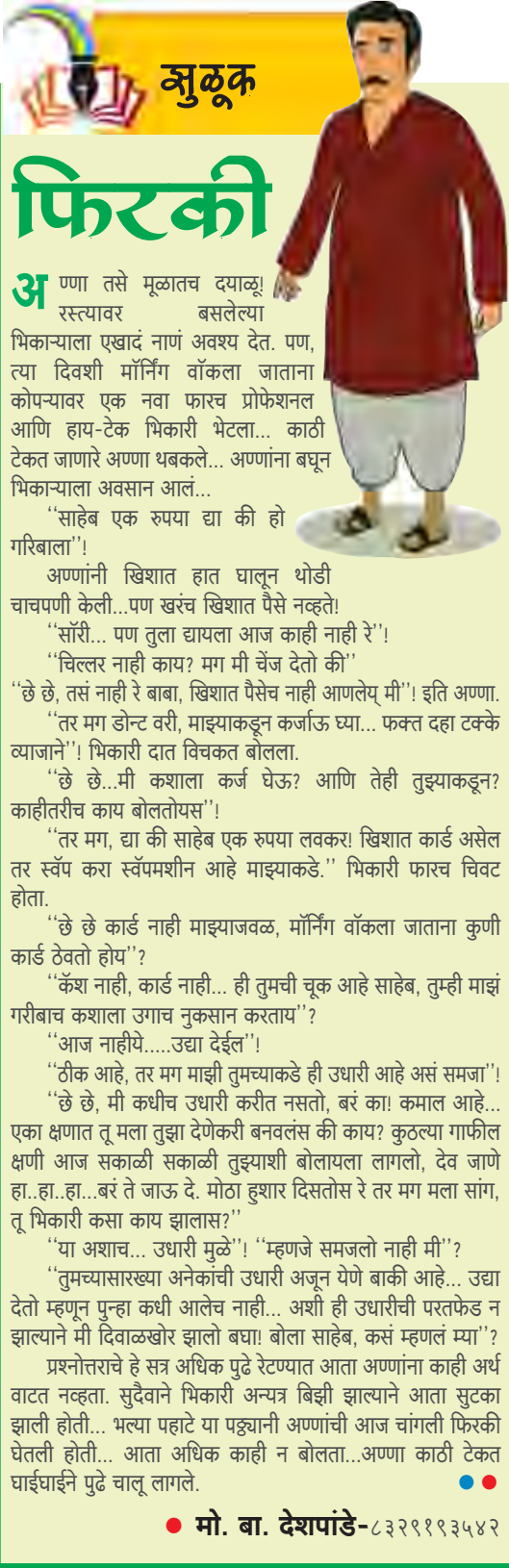
ताडोबा अभयारण्यातली दुपारीची ट्रेल सुरू झाली. सकाळच्या फेरीत आत प्रवेश केल्याबरोबर एक महाकाय गवा रस्त्याच्या बाजूलाच गवताचा नारता करीत होता. त्याचा प्रचंड आकार, मोजे घातल्यासारखे पांढरे पाय, बाकदार शींग साकरी दुष्ट लागण्यालायक. या प्रचंड शक्तिशाली जनावराची क्वचित प्रसंगी शिकार करणारा वाघ म्हणूनच आदरणीय. त्याचा दबदबा या पूर्ण भूमीवर जाणवतो. या अभयारण्यातील जनावरे गाळ्यांना इतकी माणसाळवी आहेत की, त्यांना तुमची भीती वाटत नाही. ‘दे जस्ट इमोर यू... तुम्ही थांबा, पाहा, फोटो काढा...आणि जा. प्रकल्पातील कोळसा गावाच्या आजूबाजूला आमची गाडी फिरत होती. लाल मातीवर गाडी सावकाश केली व खाली नजर टाकली. वाघाच्या पाऊल खुणा स्पष्टपणे सर्व मार्गावर दिसत होत्या. या खुणांच्या आधारे आम्ही बराच तपास केला. पण ही काही सौरियतमयली सी.आय.डी. नाही, वाघ सापझायला. वाघ मनात आलं की, केव्हाही आपला रस्ता बदलून निघून जातो. वाघाच्या दर्शनाची धुंदी गाडीत भरून वाहत असते. दोन दिवसांपूर्वी पावसाने हजेरी लावली होती. रानवारा छान मोठे मोठे श्वास घेऊन मी भरून घेत होतो. पगमाकर्म्या रूपाने वाघाच्या अस्तित्वाच्या खुणा सगळीकडे दिसत होत्या. पण, जसा सगळी दिसला नाही तसेच आताही होत होते. जंगल तुमची परीक्षा घेते.

वाघासाठी दखेळेला तोच उत्साह अंगात संचारतो. किती वाघ पाहता हो? या प्रश्नाला काही उत्तर नसते. जंगली कोंबडे सकाळपासूनच सोबत करीत होते. मोराचा पिसारा व त्यांची गर्द निळसर जांभळी मान, त्यावरील तुरा अक्षरशः वेड लाततो. या पक्ष्याची एक वेगळीच पेट आहे. पक्ष्यांची आवड असेल तर जंगलात काहीच कमी पडत नाही. प्राण्यांना सगळं ज्ञान पिडीजात. हेच त्यांना आपल्याला सांगण्याचं अस्वाव. निसर्गाला जर गुरू मानलं, त्याचं छान अवलोकन केलं तर आपल्या

मला रांगदून टाकतं. पक्षांतील उडण्यातली सहजता आवडून जाते. झाडांचे वेगवेगळे आकार एकमेकांना दिलेला आधार खुप काही शिकवून जाते. जंगल म्हणजे सहजीवन, तेही सहज. या यादीला सीमा नाही.

एवढ्यात समोरीची गाडी थांबली होती. थांबणे म्हणजे एक चांगलं लक्षण. आम्ही तिच्यासोबत थांबल्यावर एक बिबट बांबूच्या आत बसून होता. वाघ किंवा बिबट दिसल्यावर गाडीत गडबड झाल्याशिवाय राहत नाही. आवाजाने बिबट्याला विचलित केले असावे. तो आत निघून गेला. वन्यजीव आपल्या मनावे राजे असतात. त्यांना तुमच्याशी काही घेणदेणं नसतं. या अत्य दर्शाने भारून आम्ही पुढे निघालो. कारण, नियतीच्या मनात काही वेगळेच होते. नाराज होऊ नका, ही फक्त झलक होती. पिव्चर तो अभी बाकी है... सायंकाळचे पाच वाजले होते, वन्यप्राण्यांनी आळस झटकला होता. एक उत्साह सगळीकडे जाणवू लागला. अचानक समोर चार जिप्सी गाड्या रस्त्यावर जवळजवळ थांबल्या होत्या. गाडीतील सर्व जण उभे होते. काही सांगायची आवश्यकता नव्हती. आपोआप गाडी वेगाने जाऊ लागली. समोरील गाडीवाल्यांनी इशारे देऊन गाडी थांबवली. त्यांनी दाखवलेल्या ठिकाणी नजर गेली. एक मस्त पूर्ण वाढ झालेला बिबट्या समोरील पाय उभे करून बूड टेकवून बसला होता. फक्त पंधरा-वीस मीटर अंतरावर. तेथे स्पष्टपणे दिसेल अशा ठिकाणी तो होता. त्याला काही घाई नव्हती. पायाचे पंजे साफ करणे छान सुरू होते. आपल्याच धाटात तो चालत रोडवर आला. चेहरा त्याने थोडा फीसकारला, पण तो शांतच होता. वाघाप्रमाणे रोडवर उभे राहून त्याने चकक रस्त्याच्या मधोमध बैठक मारली. थोड्याच वेळात गाळांची संध्या वाढली. मनसोक्त बिबट पाहण्याचा आनंद सर्व पर्यटकांच्या चेहऱ्यावर दिसत होता. अचानक त्याच्या मनाप्राप्ती तो उठला व सावकाश चालत जंगलात गेला. जंगलाचा एक अदृश्य नायक, चिमुकल्या जीवांचा कर्दनकाळ एक उमदा शिकारी नजरेआड गेला. उत्तम प्रकारे बिबट पाहण्याचे माझे सवने साकार करून गेला. ताडोबा पर्यटकाला कधीच नाराज करीत नाही, हे पुन्हा एकदा सिद्ध झाले!

● ●

● **संयोजक - संजय रामगिरवार,** ९८८७७७८३२

